

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 15SaZ/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725101622
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Hudec
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:0725101622.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Filipom Hudecom, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Bielorusko, cestovný pas Bieloruska číslo C.: D. s platnosťou do 17.09.2025, adresa posledného trvalého pobytu v Bielorusku: Homeľ, ul. E. XXXX, XX D. F., G., t. č. s povolením na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účel štúdia č. H. - na adrese G. I. - J., SR, zast. Liga za ľudské práva, občianske združenie, so sídlom Michalská 372/9, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava, o správnej žalobe vo veci azylu proti rozhodnutiu žalovaného ČAS: MU-PO-53-24/2025-Ž zo dňa 12. septembra 2025, takto

rozhodol:

I. Správny súd v Bratislave rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Migračného úradu ČAS: MU-PO-53-24/2025-Ž zo dňa 12. septembra 2025, v časti výrokov 1. a 2., ktorými nebol žalobcovi: A. B., nar. XX.XX.XXXX, cestovný pas Bieloruska číslo C.: D. s platnosťou do 17.09.2025, udelený azyl a nebola mu poskytnutá doplnková ochrana z r u š u j e a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.
II. Správny súd v Bratislave p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

21 15SaZ/6/2025

I.
Administratívne konanie

1. Rozhodnutím ČAS: MU-PO-53-24/2025-Ž zo dňa 12.09.2025 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) žalovaný žalobcovi 1) neudelil azyl podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle; 2) neposkytol doplnkovú ochranu podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle; 3) neudelil azyl na účel zlúčenia rodiny podľa § 13 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle a 4) neposkytol doplnkovú ochranu na účel zlúčenia rodiny podľa § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle.

2. Žalovaný napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 03.04.2025 požiadal žalobca pred pracovníkmi Oddelenia azylu Policajného zboru (ďalej len „OA PZ“) Humenné o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR z politických dôvodov, pretože sa v Bielorusku zúčastňoval protestov pred a po prezidentských voľbách v roku 2020; odoberal a distribuoval tlačný materiál s politickým kontextom, ktorý je považovaný v Bielorusku za extrémistický; bol aktívny na internetových platformách Instagram a Telegram, ktoré sú vyhlásené za extrémistické; počas prezidentských volieb v roku 2020 si odfotografoval svoj hlasovací lístok a fotografiu zverejnil na platforme Hlas. Z uvedených dôvodov sa žalobca obával, že pri návrate do Bieloruska bude obvinený z protištátnej činnosti a bude uväznený. Taktiež sa obával nástupu na povinnú vojenskú službu.

3. Ďalej žalovaný uviedol, že za účelom zdôvodnenia žalobcovej žiadosti bol s ním dňa 06.05.2025 vykonaný vstupný pohovor, počas ktorého žalobca uviedol, že nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia alebo organizácie, nemal žiadne problémy s políciou, armádou alebo inými štátnymi či neštátnymi orgánmi a nikdy nebol trestne stíhaný; narodil sa v meste Homel', kde úspešne ukončil stredoškolské štúdium na Štátnej agrárnej ekonomickej škole; v ďalšom štúdiu nepokračoval, pretože na univerzitách začali represálie voči politicky aktívnym študentom, akým bol aj on, za čo by v prípade prijatia na štúdium mohol byť zo školy hneď vylúčený. K dôvodom svojej žiadosti o azyl žalobca uviedol, že do Bieloruska sa vrátiť nemôže, pretože by mu mohlo hroziť trestné stíhanie, pokuta, administratívne zadržiavanie, mučenie, alebo neľudské zaobchádzanie za jeho politické aktivity. V meste Homel', kde býval, sa pred aj po prezidentských voľbách, ktoré boli v roku 2020, zúčastňoval protivládnych protestov, počas ktorých používal zakázané symboly. Počas volieb si odfotoграфoval svoj hlasovací lístok v prospech kandidátky Sviatlany Cichanovskej a fotografiu zverejnil na verejne prístupnej internetovej platforme Hlas. Spoluobčanom do schránok distribuoval protivládne noviny „Čestné noviny“ a iný protivládny materiál (napr. nálepky). Podpísal sa pod petíciu, aby sa K. G. mohol zúčastniť prezidentských volieb ako protikandidát prezidenta L., „lajkol“ video z protestov na kanáli Nexta, na Youtube a na Instagrame zdieľal s ľuďmi fotky a videá z protivládnych demonštrácií. Žalobca svoje protirežimové myšlienky prejavoval aj na území Slovenskej republiky, kam sa legálne dopravil dňa 28.06.2021, nakoľko tu chcel študovať na vysokej škole. V rokoch 2022-2023 sa na Slovensku, v Bratislave, zúčastňoval protestov a podujatí proti vojne na Ukrajine a na podporu bieloruskej opozície. V čase, keď už bol mimo Bieloruska, mu rodičia poslali fotografie dvoch dokumentov, týkajúcich sa nástupu na povinnú vojenskú službu. Dňa 03.09.2021 mu v čase jeho neprítomnosti bolo doručené dočasné obmedzenie práva občana opustiť Bielorusko z dôvodu povinnosti nastúpiť na základnú vojenskú službu a 15.12.2023 dostali jeho rodičia výzvu s oznámením, že za to, že sa ich syn vyhýba nástupu na vojenskú službu, môže byť administratívne a trestne stíhaný. Žalobca uviedol, že nástup na vojenskú službu odmieta preto, lebo Bielorusko vo vojne na Ukrajine podporuje Ruskú federáciu. Ak by nastúpil na povinnú vojenskú službu, musel by skrývať svoje názory a obáva sa toho, že v rámci armády by mohol byť na protestoch nasadený proti demonštrantom s rovnakými myšlienkami a názormi, ako má on. V prípade návratu do Bieloruska sa obáva aj toho ako by bieloruské orgány reagovali na to, že na Slovensku získal štipendium.

4. Dňa 27.06.2021 kvôli štúdiu na vysokej škole žalobca vycestoval z Bieloruska legálne autobusom do mesta Kyjev, odkiaľ sa nasledujúci deň legálne letecky dopravil na územie Slovenskej republiky, do Bratislavy. Po príchode mu tu bolo udelené povolenie na prechodný pobyt za účelom štúdia. Dňa 03.09.2021 sa zapísal do 1. ročníka na Univerzitu Komenského v Bratislave, na Fakultu matematiky, fyziky a informatiky, o čom doložil aj potvrdenie. Dňa 07.09.2023 prestúpil na Ekonomickú univerzitu v Bratislave, kde je momentálne študentom 2. ročníka študijného programu hospodárska informatika, o čom taktiež predložil potvrdenie. Ako sám žalobca uviedol, keď sa v roku 2024 dozvedel, že sa na území Slovenskej republiky dá požiadať o azyl, dňa 03.04.2025 sa dostavil na OA PZ Humenné, kde o medzinárodnú ochranu požiadal z vyššie uvedených dôvodov. Iné dôvody svojej žiadosti žalobca neuviedol.

5. K neudeleniu azylu žalovaný uviedol, že pri posudzovaní žiadosti žalobcu o medzinárodnú ochranu na území SR nemožno opomenúť skutočnosť, že z krajiny pôvodu odišiel v mesiaci júl 2021, a to len za účelom štúdia, keďže bol prijatý na vysokoškolské štúdium na Univerzite Komenského v Bratislave. Uviedol, že z výpovede žalobcu je zrejmé, že v krajine pôvodu do svojho odchodu nikdy nečelil absolútne žiadnym problémom zo strany štátu či neštátnych pôvodcov. Tvrdil, že žalobcove aktivity vykonávané v Bielorusku teda zjavne a objektívne nevedli k žiadnym aktom, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako prenasledovanie v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle. Konštatoval, že v krajine pôvodu žalobca nebol stredobodom žiadnej pozornosti, o čom svedčí aj skutočnosť, že Bielorusko opustil legálne na svoj platný cestovný pas, opatrený slovenským vízom, a to bez akýchkoľvek problémov. Tvrdil, že o tom, že žalobca Bielorusko neopustil pred bezprostredne hroziacim prenasledovaním alebo vážnym bezpráviom svedčí aj skutočnosť, že žalobca nepožiadaval o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany bezodkladne po vstupe na územie Slovenskej republiky, teda po opustení krajiny pôvodu nevyvíjal činnosť, ktorej jediným alebo hlavným cieľom bolo vytvorenie nevyhnutných podmienok na požadovanie medzinárodnej ochrany, ako to predpokladá ustanovenie § 19a ods. 1 písm. d) zákona o azyle. Konštatoval, že keďže žalobca opustil krajinu svojho pôvodu za účelom štúdia, teda podľa jeho názoru jednoznačne z dôvodu mimo rámca § 8 zákona o azyle, tak v prípade žalobcu prichádza do úvahy posúdenie jeho žiadosti o azyl ako žiadateľa, resp. utečenca „sur place“.

6. Žalovaný ďalej uviedol, že z pohovoru so žalobcom vyplýva, že svoju žiadosť o azyl opiera o obavu o svoju bezpečnosť z politických dôvodov, nakoľko v Bielorusku a neskôr aj na Slovensku sa zúčastňoval aktivít proti bieloruskému vládnemu režimu. Taktiež sa podľa názoru žalovaného žalobca vyhýba nástupu na povinnú vojenskú službu, pretože by mohol byť nasadený proti demonštrantom. Konštatoval, že ako žalobca uviedol, v rokoch 2020-2021 sa v Bielorusku zúčastňoval protestov proti prezidentovi M. L. a jeho vláde, pričom na podporu svojich tvrdení do konania predložil aj fotografie z protestov. Poukázal na to, že žalobca z účasti na protestoch vyhotovoval fotografie a videá, ktoré zdieľal v skupinách na sociálnej sieti Instagram, kde mal zriadený účet pod menom „@XXXXXXXXXXXXXXXXXX“. N., že spočiatku azylového konania bol tento profil žalobcu dostupný, čo stihol využiť a daný profil preveriť, avšak nebola z neho zrejme žiadna politická aktivita žalobcu; navyše dňa 28.08.2025 sa už predmetný profil nedal dohľadať, nakoľko bol podľa jeho názoru (žalovaného) zjavne žalobcom vymazaný. V kontexte protestov a žalobcovej účasti na nich poukázal na článok Amnesty International „Bielorusko: Počas jediného dňa pokojných protestov zatkli viac ako 1000 ľudí uprostred stupňujúceho sa potláčania práv“ z 09.11.2020, ako aj článok Human Rights Watch „Crackdown on Peaceful Protesters Escalates in Belarus“ z toho istého dňa, v ktorom sa uvádza, že po augustových voľbách 2020 boli pri protestoch zatknuté tisíce ľudí, v niektorých dňoch polícia zadržala stovky až tisíce osôb naraz. Mnohí zadržaní boli postavení pred správne/administratívne komisie, pričom v prevažnej miere boli len pokutovaní, alebo dostali maximálne 10 až 15 dní odňatia slobody. Uviedol, že z článku D. J. O. taktiež vyplýva, že najmä novinári a ich štáby, ktorí dokumentovali protesty a poprední opoziční aktivisti, boli zvlášť vystavení prenasledovaniu, nie bežní protestujúci občania. Konštatoval, že počas účasti na protestoch a ani po nich však žalobca nebol nikdy zadržaný, ani vyhľadávaný, ani nespadá do žiadneho z vyššie uvedených profilov, na ktoré sa bieloruské štátne orgány zameriavali. Tu považoval za potrebné zdôrazniť, že účasť na protestoch v r. 2020 je len východisková indícia, nie automatický dôvod na udelenie medzinárodnej ochrany, pretože sa žiada individualizované preukázanie, že orgány o žalobcovi vedia a majú trvalý záujem ho postihovať, pričom ide najmä o predvolania, právne konania, domové prehliadky, alebo pokuty. V nadväznosti na uvedené poznamenal, že žalobca do jeho odchodu z Bieloruska nebol prenasledovaný a jeho príbuzní tiež dodnes nečelili ničomu z uvedeného, ani neboli nijako obťažovaní. Tvrdil, že ak chýbajú takéto indicie, teda že do jeho odchodu z Bieloruska nebolo voči žalobcovi zo strany bieloruských štátnych orgánov v súvislosti s jeho protivládnyimi aktivitami začaté žiadne právne konanie, ani vykonaný žiadny úkon, pretože bol jeho profil veľmi nízky, a ani žalobcova rodina doteraz kvôli nemu nečelila žiadnym zásahom, prehliadkam, výsluchom, ani obmedzeniu na slobode, možno podľa jeho názoru uzavrieť, že pravdepodobnosť žalobcovho budúceho individuálneho prenasledovania z dôvodu účasti na protestoch a s tým spojených protivládnych aktivít, ako ich žalobca počas pohovoru uviedol, nedosahujú takú intenzitu, pre ktorú by mu bolo potrebné udeliť azyl. Konštatoval, že situácia v Bielorusku je síce podľa dostupných informácií dlhodobo represívna, no udelenie azylu vyžaduje preukázanie individuálneho rizika prenasledovania. Preto je jadrom argumentácie pre neudelenie azylu absencia takýchto individualizovaných prvkov, pričom samotné všeobecné represie v Bielorusku nepopiera. Navyše poukázal na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13.12.2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (prepracované znenie), podľa ktorej sa vyžaduje, aby skutky dosahovali intenzitu prenasledovania (čl. 9) a aby existovala súvislosť so samotným dôvodom podľa čl. 10. Riziko postihu za porušenie všeobecne záväzných predpisov (napr. správne delikty) nemusí samo osebe predstavovať prenasledovanie, ak sankcie nie sú neprimerané alebo selektívne politicky motivované voči žiadateľovi. Poukázal na to, že ani rodina žalobcu nič z toho doteraz nezažíva, nakoľko samotný žalobca počas pohovoru uviedol, že je v kontakte so svojou rodinou a majú sa dobre. Žalobcov otec dokonca chodil v rokoch 2022 až 2023 pracovať na územie Slovenska, kde si aj našiel legálnu prácu v meste Trnava, ktorú opustil kvôli nevyhovujúcim pracovným podmienkam - aktuálne pracuje v Bielorusku ako stolár. Žalobcova mama sa stará o výchovu mladšieho brata, ktorý študuje na základnej škole v meste Homel'. Z uvedeného je podľa jeho názoru zjavné, že bieloruské orgány nemajú záujem nejako postihovať žalobcu alebo jeho rodinu z dôvodu jeho účasti na protivládnych protestoch a taktiež, že sa rodina pred bieloruskými orgánmi neskrýva. Záverom, čo sa týka žalobcom predložených fotografií a videí z protestov (súbory na CD „protesty v Bielorusku po voľbách“ a „predvolebný míting Sviatlany Cichanovskej“), považoval za potrebné uviesť, že nepopiera skutočnosť, že sa žalobca zúčastňoval predmetných protestov a stretnutí, avšak z poskytnutých fotografií a videí nie je možné ani len sčasti žalobcu identifikovať ako osobu, ktorá predmetné fotografie a videá vyhotovila. Preto podľa jeho názoru

nebolo preukázané, že by žalobcovi hrozilo v krajine pôvodu prenasledovanie z vyššie uvedeného dôvodu, ako ho definuje zákon o azyle.

7. Žalovaný ďalej považoval za potrebné uviesť aj kontext týkajúci sa používania tzv. zakázaných symbolov v Bielorusku, ktoré žalobca pri proteste používal, najmä teda historickej bielo-červeno-bielej vlajky a jej variácií, ktoré sa po roku 2020 stali hlavným symbolom protestného hnutia. Uviedol, že bieloruské orgány síce v posledných rokoch považujú vystavovanie týchto symbolov na verejnosti alebo počas demonštrácií za priestupok, avšak ako uvádza článok ľudsko-právnej organizácie Pen Belarus s názvom „Persecution for symbols. G., 2022“ zo dňa 27.06.2023, viacerí jednotlivci boli v tejto súvislosti len krátkodobo zadržaní alebo pokutovaní, teda vo väčšine prípadov išlo o administratívne delikty s nízkou intenzitou sankcií (pokuta, krátkodobé zadržanie). Z dostupných správ mimovládnych organizácií (napr. Amnesty International, Human Rights Watch či domáca ľudskoprávna organizácia Viasna) vyplýva, že tvrdšie represie boli typické najmä voči tým, ktorí aktívne a dlhodobo šíрили alebo vytvárali protestné symboly, či organizovali demonštrácie proti režimu. Tvrdil, že obyčajní jednotlivci podľa spomínanej správy Pen Belarus (2023), ktorí mali s týmito symbolmi kontakt iba okrajovo (napr. zverejnili na sociálnej sieti fotografiu alebo sa zúčastnili zhromaždenia, kde sa s týmito symbolmi objavili), boli v praxi väčšinou postihovaní len v čase masových protestov v rokoch 2020-2021 počas zhromaždenia a následne sa orgány voči nim ďalej neangažovali. Mal za to, že v prípade žalobcu nie je preukázané, že by systematicky používal zakázané symboly spôsobom, ktorý by ho individualizovane vystavil nadštandardnému záujmu štátnych orgánov alebo by ho nejakým spôsobom viac zviditeľnil oproti ostatným demonštrujúcim – aktivita žalobcu na protestoch spočívala výlučne v účasti na zhromaždeniach s bielo-červeno-bielou vlajkou a vyhotovovaní fotografií/videí. Zároveň považoval za potrebné uviesť, že v kontexte zúčastňovania sa a používania zakázaných symbolov, nebol žalobca nikdy zadržaný ani predvolaný, či kontaktovaný štátnymi orgánmi, ani sa nevedli voči nemu žiadne konania - taktiež ani jeho rodina nečelila domovým prehliadkam, pokutám alebo zásahom v tomto kontexte - preto konštatoval, že neexistuje individuálne politicky motivované riziko, ktoré by ospravedlňovalo poskytnutie azylu u žalobcu - jeho profil bol navyše veľmi nízky a po vymazaní účtu na sociálnej sieti je ešte menej pravdepodobné, že by orgány mali dôvod sa k jeho osobe vracáť. Uviedol, že pri hodnotení rizika budúceho prenasledovania treba vychádzať z toho, že sankcie za používanie zakázaných symbolov sa v Bielorusku spravidla uplatňujú v rovine administratívnych priestupkov, nie ako prenasledovanie v zmysle čl. 9 smernice 2011/95/EÚ, resp. zákona o azyle. Podľa jeho názoru nejde teda o také zásahy do základných práv, ani o drakonické tresty, ktoré by svojou mierou a intenzitou postihu napĺňali definíciu pojmu prenasledovania, resp. ktoré by žalobcovi bránili naďalej zotrvať v krajine jeho pôvodu. Tieto skutočnosti podľa jeho názoru nedosahujú intenzitu odôvodňujúcu udelenie medzinárodnej ochrany. Bol toho názoru, že bez existencie ďalších individualizovaných faktorov, ako sú opakované zásahy, závažné trestné konania, dlhodobý dohľad či represie voči rodine, nemožno dospieť k záveru, že by práve žalobcovi hrozilo prenasledovanie z dôvodu používania zakázaných symbolov.

8. Ku skutočnosti, že sa žalobca obáva postihu za zverejnenie svojho hlasovacieho lístka, ktorý v roku 2020 uverejnil na platforme „Hlas“ vyhlásil, že za toto zverejnenie by mohol byť trestne stíhaný. Poukázal na správu platformy „Hlas“ z 18.08.2020, ktorá uvádza, že pri zverejnení hlasovacieho lístka je viditeľný len samotný hlasovací lístok, pričom fotografie obsahujúce osobné údaje, ako je pas či občiansky preukaz, ako aj akékoľvek citlivé údaje, sú rozmazané a chránené. Mená či prezývky osôb, ktoré fotografie zdieľali, nie sú verejne dostupné. Ďalej platforma informuje, že dňa 06.08.2020 prezident L. nariadil posúdiť zákonnosť iniciatív zameraných na zabezpečenie alternatívneho sčítavania hlasov. V stanovisku sa ďalej uvádza, že jediným cieľom platformy „Hlas“ je overiť, či sú oficiálne výsledky spoľahlivé. Je to nezávislá služba, ktorá nevedie kampaň za žiadneho kandidáta a nemá možnosť skresľovať výsledky volieb. Po týchto vyjadreniach prezidenta L. spolu s predsedníčkou ústrednej volebnej komisie P. generálna prokuratúra zistila, že online platformy „Hlas“ a „Zubr.in“ vykonávali prieskumy verejnej mienky bez akreditácie. Nabádali používateľov, aby vo volebných miestnostiach fotografovali hlasovacie lístky a zasielali ich a zároveň sa podieľali na striedavom sčítavaní hlasov. Zakladatelia týchto platforiem čelia obvineniam z administratívneho priestupku. Na základe týchto informácií mal za to, že samotní občania, ktorí hlasovacie lístky zdieľali, nečelia žiadnym postihom. Tvrdil, že postihovaní boli výlučne zakladatelia platforiem, a to len pre administratívny priestupok, pričom žalobca ani jeho rodina neboli doteraz nijako konfrontovaní alebo postihnutí za zverejnenie svojho hlasovacieho lístka. Preto dospel k záveru, že žalobcovi nehrozí žiadna forma prenasledovania z tohto dôvodu.

9. Ďalej uviedol, že žalobca sa odvolával aj na to, že v Bielorusku odoberal a distribuoval „Čestné noviny“, ktoré boli vyhlásené za extrémistické. Čo sa týka tejto skutočnosti, poukázal na to, že dňa 20.05.2022 bola platforma „Čestné noviny“ podľa nezávislej spravodajskej agentúry Pozirk (?????) naozaj bieloruskými orgánmi vyhlásená za extrémistickú formáciu. Podľa získaných informácií z článku Bieloruskej novinárskej asociácie s názvom „Ministerstvo vnútra uznalo projekt Čestné noviny za „extrémistickú formáciu“ z 20.05.2022, sú tieto noviny týždenníkom so správami o protestoch a situácii v Bielorusku. Ku skutočnosti, že žalobca odoberal a distribuoval dané noviny ľuďom do schránok považoval za potrebné uviesť informácie z dostupných zdrojov. Podľa článku portálu EUvsDiSiNFO zo dňa 09.08.2022, bieloruské úrady vykonali prehliadku kancelárie regionálneho média promogilev.by. Q. I. R., šéfredaktor F., bol na základe tejto skutočnosti podozrivý v trestnom konaní z urážky prezidenta. R. S., riaditeľ ekonomickej publikácie „Bielorusi a trh“, bol zadržaný výborom štátnej bezpečnosti (KGB). Je obvinený z podnecovania nenávisťi. P. T., korešpondent nezávislých novín IntexPress, bol zatknutý za zasielanie fotografií ruskej vojenskej techniky nezávislým médiám. Konštatoval, že ako je zrejme z uvedených článkov, v centre pozornosti štátnych orgánov Bieloruska stoja hlavne popredné výrazné osobnosti, novinári, známi blogeri, zakladatelia a majitelia médií. Bol toho názoru, že žalobca rozdávaním novín nie je pre štátne orgány tak dôležitý ako žurnalisti alebo iné osoby, ktoré svojimi príspevkami prezentujú politické názory. Konštatoval aj to, že žalobca do médií nikdy nepísal ani neprispieval, preto jeho rozdávanie novín v čase, keď predmetné noviny ešte neboli vyhlásené za extrémistické, nemožno považovať za skutok, za ktorý by mu hrozil akýkoľvek postih a už vôbec nie prenasledovanie.

10. Uviedol, že žalobca ďalej tvrdil, že na jar v roku 2020, pred voľbami, sa podpísal pod petíciu na podporu alternatívneho prezidentského protikandidáta K. G., pričom v roku 2020 a následne sa zúčastnil aj protestu proti zadržaniu K. G.. Z dostupných informácií je podľa jeho názoru (žalovaného) zrejme, že samotný podpis petície zo strany bežného občana nepredstavoval čin, ktorý by v Bielorusku viedol k prenasledovaniu alebo dlhodobým represívnym opatreniam zo strany štátnych orgánov. Podľa článku Hlas Ameriky (VOA) zo 16.06.2020 boli v období pred prezidentskými voľbami zadržaní najmä opoziční lídri, významní aktivisti a výrazne aktívni blogeri, ktorí sa podieľali na organizovaní zhromaždení alebo na aktívnom zbieraní podpisov pre opozičných kandidátov. Poznamenal, že uvedený článok uvádza napríklad zadržanie známeho opozičného lídra E. B. či viacerých blogerov, ktorí boli odsúdení na 15 dní väzenia v rámci rozširujúceho sa zásahu proti disentu. Tieto opatrenia boli namierené predovšetkým proti viditeľným osobnostiam verejného života, ktoré mali schopnosť mobilizovať širšie masy a predstavovali politickú hrozbu pre vládny režim. Tiež poukázal na správy Amnesty International, Human Rights Watch a domácej ľudskoprávnej organizácie Viasna, podľa ktorých bol represívny aparát v uvedenom období nasmerovaný predovšetkým na osoby v exponovanej pozícii, kandidátov, ich blízkych spolupracovníkov, známych novinárov alebo organizátorov masových zhromaždení. Tí čelili trestným konaniam, dlhodobým trestom odňatia slobody alebo obvineniam z „organizovania nepovolených zhromaždení“ či „ohrozenia národnej bezpečnosti“. Naproti tomu bežní občania, ktorí sa obmedzili len na pasívne akty, ako napríklad samotný podpis petície, vo väčšine prípadov nečelili žiadnemu systematickému postihu. S odkazom na článok 9 Smernice 2011/95/EÚ, v zmysle ktorého musí byť konanie, na ktoré sa žiadateľ odvoláva, spojené s reálnym rizikom prenasledovania, ktoré dosahuje určitú intenzitu a je individualizované, konštatoval, že v prípade žalobcu absentujú akékoľvek znaky, že by jeho samotný podpis na petícii vyvolal záujem bieloruských orgánov. Tvrdil, že neexistujú dôkazy, že by bol žalobca predvolávaný, vyšetrovaný, kontaktovaný alebo inak vystavený zásahom, a ani jeho rodina nehlási žiadne následné problémy so štátnou mocou v kontexte podpísania petície. Záverom poukázal na žiadateľom predložené fotografie a video v tomto kontexte (súbor na CD „míting proti zadržaniu K. G.“), pretože z nich podľa jeho názoru takisto nie je zrejme, že ich vytvoril žalobca, nakoľko nikde nie je možné žalobcu akokoľvek identifikovať. Z uvedeného mal za to, že riziko prenasledovania z dôvodu samotného podpisu petície je čisto hypotetické a nedosahuje prah požadovaný právnymi predpismi pre priznanie azylu - režim síce zasahoval tvrdo voči opozičným lídrom a aktívnym organizátorom kvôli petíciám, avšak nízko profiloví občania, ktorí sa obmedzili len na pasívne vyjadrenie podpory vo forme podpisu, neboli systematicky alebo individuálne prenasledovaní.

11. Ďalej uviedol, že čo sa týka skutočnosti, že žalobca dal „lajk“ na video kanálu NEXTA na platforme Youtube, ktorý má byť podľa jeho slov vyhlásený za teroristický, tak vďaka dostupným informáciám, obsiahnutým v spisovom materiáli, túto skutočnosť nepopiera. Konštatoval, že proti blogerovi B. H., zakladateľovi najväčšieho bieloruského transgenderového kanála NEXTA a jeho kolegom, bolo naozaj začaté trestné konanie, z dôvodu organizovania teroristickej organizácie. Samotný kanál NEXTA bol od októbra 2021 vyhlásený za extrémistický a následne bol v apríli 2022 Najvyšším súdom

Bieloruska vyhlásený za „teroristickú organizáciu“. Platforma so sídlom vo Varšave je teraz najväčším ruskojazyčným telegramovým kanálom na svete a prevádzkuje tri telegramové kanály: NEXTA, NEXTA Live a LUXTA. K samotnému kanálu NEXTA LIVE, správa nadácie Jamestown zverejnená 23.09.2020 uvádza, že NEXTA obsahuje takzvané „kanály“, ktoré fungujú jednotlivo a samostatne ako informačné prúdy, ktoré prevádzkuje jeden alebo viacero jednotlivcov. Od bieloruských volieb a následného vzniku masového pouličného protestného hnutia sa NEXTA (v bieloruštine znamená „niekto“) so sídlom vo Varšave v Poľsku stala poprednou platformou, ktorá pokrýva a koordinuje opozičné demonštrácie. Obsah prvých dvoch kanálov, teda anonymné fotografie, videá a správy z mainstreamových bieloruských médií je podobný a často si ho medzi sebou zdieľajú. Na rozdiel od predchádzajúcich dvoch kanálov Nexty, jej kanál LUXTA zverejňuje prevažne politickú satiru. V krajine s 9,485 miliónmi obyvateľov dokázala NEXTA Live počas prvých dní protestov prilákať viac ako 1,7 milióna odberateľov. Ďalej je z týchto dostupných informácií zrejme, že obvineniu čelia samotní zakladatelia, tvorcovia a redaktor projektu NEXTA p. H., J., a p. H., ktorí boli obvinení z organizovania teroristickej organizácie. Ako informuje Výbor na ochranu novinárov z 16.02.2023: .... „NEXTA rozsiahlo informovala o protestoch proti spornému znovuzvoleniu L. v roku 2020. Úrady obviňujú novinárov zo spáchania trestných činov ako je organizovanie masových nepokojov, sprisahania, podnecovania k nenávisti, urážky prezidenta a financovania extrémistických aktivít.“ Čo sa ale týka priamo žalobcu, tak zdôraznil, že sám na kanál NEXTA žiadne video nenahral, ani kanál NEXTA nepropagoval, iba dal „lajk“ na jedno video, ktoré je na kanále NEXTA nahrané anonymne bez možnosti identifikovania osoby, ktorá ho tam nahrala. K lajkovaniu videa na kanále NEXTA dal do pozornosti, že zo screenshotu, ktorý žalobca poskytol (CD súbor s názvom „verejné vyjadrovanie politických názorov“) nie je zrejme, že to lajkoval sám žalobca, ani ho nie je možné nijako identifikovať. Tvrdil, že jediné, čo sa z toho dá vyčítať je jedno video z kanála NEXTA, ktoré bolo po skontrolovaní (žalovaným) publikované ešte v roku 2020, keď predmetné médium ešte nebolo vyhlásené za extrémistické a následne teroristické. V celom kontexte s kanálom NEXTA preto považoval za potrebné zdôrazniť, že kanál NEXTA bol vyhlásený za extrémistický v októbri 2021, avšak žalobca „lajkol“ video z protestu v čase, ktoré sa udiali pred týmto vyhlásením a sám žalobca z krajiny odišiel legálne ešte pred týmto vyhlásením, teda 27.06.2021. Poukázal na článok Al Jazeera „Bielorusko klasifikuje sociálne siete ako extrémistické“ zo dňa 29.10.2021, v ktorom uvádza, že predtým, keď bol kanál vyhlásený len za extrémistický, každému, kto zverejnil a šíril materiál z kanála NEXTA, hrozila pokuta alebo 30-dňové administratívne zadržanie. Aktuálne sú tresty prísnejšie, nakoľko bola NEXTA uznaná ako teroristický kanál. Tvrdil, že žalobca sa však takéhoto skutku v čase uznania média za extrémistické, či teroristické nedopustil, a preto dodal, že samotné „lajknutie“ videa nevedlo k prenasledovaniu žalobcu, ani ľudí s obdobným nízkym profilom. Takisto znova považoval za potrebné uviesť, že žalobca, ani jeho rodina neboli dodnes v tomto kontexte konfrontovaní, ani kontaktovaní bieloruskými orgánmi, ani im neboli robené domové prehliadky ani iné represie. Preto mal za to, že žalobcovi z vyššie uvedeného dôvodu v krajine pôvodu prenasledovanie, ako ho definuje zákon o azyle, nehrozí.

12. Konštatoval, že žalobca ako ďalšiu obavu uviedol účasť na protestoch na území Slovenska v Bratislave v rokoch 2022 a 2023 na podporu Ukrajiny vo vojne, kde protestoval aj pred veľvyslanectvom Bieloruska - podľa žalobcovho vyjadrenia sú tieto protesty v zahraničí monitorované bieloruskými orgánmi, pričom účastníci protestov sú identifikovaní a postihovaní - žalobca sám sa týchto protestov, aj pred bieloruským veľvyslanectvom zúčastnil s bielo-červeno-bielou vlajkou, ktorá je v Bielorusku zakázaná a jej používanie je považované len za priestupok. Tvrdil, že žalobca v tomto kontexte predložil fotografie z protestov (CD súbor s názvom „aktivita na Slovensku“), kde sa nachádza 8 fotografií, pričom zo 6 z nich nie je možné osobu žalobcu nijako identifikovať, ani kto fotografie vyhotovil; na ostatných dvoch fotografiách je vidieť žalobcu, ako je odfotený aj s kamarátmi s bielo-červeno-bielou vlajkou pred bieloruskou ambasádou v Bratislave. Uviedol, že z týchto fotografií, kde je možné žalobcu identifikovať, však nie je zrejme, či sa odfotografoval počas protestov, alebo mimo nich, nie je zrejme obdobie ani kontext, ani žiaden časový úsek vytvorenia týchto fotografií - taktiež fotografie nie sú nikde zverejnené. V tomto kontexte konštatoval, že účasť na protestoch mimo Bieloruska (napr. v SR) len v pozícii štandardného účastníka bez verejného vystupovania alebo mediálneho pokrytia či ako opozičného lídra, patrí k nižšiemu rizikovému profilu. Konštatoval, že bieloruské orgány najčastejšie stíhajú prominentné osoby, ako opozičných lídrov, kultúrne osobnosti, novinárov či aktivistov, ktorí majú vnútorné alebo silné zahraničné väzby a sú schopní ovplyvňovať veľké masy ľudí. Uviedol, že napriek týmto skutočnostiam účasť žalobcu na predmetných podujatiach nepopiera. Ďalej uviedol, že ak aj pripustí, že by niekto s tak nízkym profilom mal byť bieloruskými orgánmi z tohto dôvodu prenasledovaný, je potrebné podľa správy Švajčiarskej rady pre utečencov s názvom Bielorusko: Nebezpečenstvo

pre ľudí kritických voči vláde pri návrate z 15.03.2024 uviesť, že dôvodom zatknutia boli fotografie z protestov z roku 2020, komentáre na sociálnych sieťach, „extrémistické“ príspevky, fotografie s bieločerveno-bielymi symbolmi, ktoré boli uložené v mobilných telefónoch, sociálnych sieťach a dokonca aj fotografie solidárnych akcií v zahraničí - bezpečnostné zložky nachádzajú tieto fotografie, príspevky alebo komentáre na sociálnych sieťach a pri kontrole telefónov na hraniciach. V tejto súvislosti je podľa jeho názoru nadmieru potrebné uviesť, že profil žalobcu na Instagrame, kde takéto fotografie mal údajne zdieľať v chatovacích skupinách si už vymazal a nedá sa dohľadať a taktiež v čase pred vymazaním tohto profilu ani nebola z dostupných verejne viditeľných fotografií, na profile žalobcu, nejaká politická aktivita zrejma – tvrdil, že takisto žalobca profil na platforme Telegram si v roku 2024 na podnet neznámej osoby s rovnakými protivládnyimi myšlienkami, ako on, úplne odstránil - táto osoba žalobcu totiž upozornila, že sa týmto konaním môže v budúcnosti vystaviť riziku, nakoľko žalobca bol členom troch rôznych kanálov, ktoré boli v priebehu rokov 2021-2022 uznané za extrémistické, ako je uvedené na fotografii z chatu na CD v súbore „pracovný preklad poskytnutých článkov a screenshotov“. Tvrdil, že v tom istom súbore sú aj screenshoty z konverzácie z Telegramovej skupiny s názvom „Gomel97%“, ktorá bola vyhlásená za extrémistickú, kde z poskytnutých screenshotov ale podľa neho nie je zrejme, že by tam žalobca písal protivládne myšlienky alebo niekoho burcoval, skôr len komentoval aktuálne dianie a informácie, ktoré tam iní užívatelia zdieľali v podobe čo sa kde udialo a podobne. Podľa jeho názoru je spochybniteľné aj to, či to vôbec písal priamo žalobca, nakoľko z predmetných fotografií to nie je úplne zrejme, keďže nie je viditeľné meno, podľa čoho by bolo možné identifikovať, že dané komentáre uverejňoval priamo on. Uviedol, že napriek tomu si vyhľadal informácie v kontexte možného teoretického vystopovania žalobcu na platforme Telegram, ktorý bieloruské orgány usilovne lustrujú a sledujú. Na základe informácií z článku novín Zerkalo s názvom „Bezpečnostné zložky identifikujú autorov správ v „extrémistických“ chatoch. Povieme vám, ako sa chrániť“ považoval za potrebné uviesť, že ak aj pripustí, že to uverejňoval žalobca, existuje viacero možností, ako by teoreticky bieloruské orgány mohli takéto osoby časom vystopovať, a to za pomoci botov „getmyid_bot“ alebo „telesint_bot“. Poukázal na to, že zároveň sa tam uvádza, že tým, že svoje príspevky a komentáre žalobca nielen odstránil, ale rovno si účet vymazal a navyše si ešte aj vytvoril úplne nový účet, úplne zmaril možnosť komukoľvek ho podľa vyššie uvedených možností vystopovať. Preto, ako sa uvádza v spomínanom článku novín Zerkalo, je podľa neho jedinou účinnou cestou von úplne odstrániť Telegram účet a vytvoriť si nový, čo aj žalobca urobil a aktuálne vystupuje pod účtom „@XXXXXXXXXX“. Uviedol, že nepopiera účasť žalobcu na predmetných podujatiach a chápe jeho obavu z účasti na protestoch v Bratislave, avšak jeho účet na Instagrame aj Telegramu si zrušil a navyše sa podľa návodu spomínaného článku Zerkalo poistil vytvorením nového účtu na Telegramu, čím zahľadil svoju stopu. Takisto samotný profil žalobcu je podľa jeho názoru veľmi nízky na to, aby o neho bieloruské orgány prejavili v tomto kontexte nejaký záujem. Konštatoval, že samotná účasť na proteste a identifikácia osôb pred ambasádou Bieloruska v Bratislave neznamena, že bude bezprostredne a automaticky viesť k trestnému stíhaniu - žalobca ani na samotných protestoch nevykonával žiadne také aktivity, ktoré by ho nejakým spôsobom osobitne zviditeľňovali oproti ostatným protestujúcim. Podľa jeho názoru je zjavné, že miera konania konkrétnych zúčastnených osôb na protestoch je individuálne bieloruskými štátnymi orgánmi vyhodnocovaná, a to aj v kontexte ich profilu, avšak v prípade žalobcu možno skonštatovať, že z tohto titulu je nepravdepodobný zvýšený záujem bieloruských orgánov práve o jeho osobu. Znova zopakoval, že ani v tomto kontexte neboli dodnes žalobca, ani jeho rodina konfrontovaní, kontaktovaní ani nijako obmedzovaní či obťažovaní zo strany bieloruských orgánov; takisto na meno žalobcu neprišlo domov rodičom žiadne obvinenie ani žiadna iná obdobná písomnosť, ktorá by možné ohrozenie jeho osoby preukazovala.

13. Následne uviedol, že žalobca záverom svoju žiadosť odôvodnil povolaním na základnú vojenskú službu. Dňa 03.09.2021 na meno žalobcu prišlo dočasné obmedzenie práva občana opustiť Bielorusko z dôvodu, aby sa prihlásil na Vojenský komisariát v Homeli za účelom nastúpenia na povinnú základnú vojenskú službu. Tvrdil, že nakoľko sa na predmetné konanie žalobca nedostavil a ani bieloruským orgánom neuviedol dôvod, prečo tak konal, dňa 15.12.2023 dostali výzvu aj žalobcovi rodičia s oznámením, že sa ich syn vyhýba vojenskej službe, za čo môže byť administratívne a trestne stíhaný. Konštatoval, že žalobca nástup na vojenskú službu odmieta, pretože by mohol byť sám nasadený počas protestov proti ľuďom podporujúcim opozíciu, čo je v rozpore s jeho názormi a presvedčeniami. V nadväznosti na uvedené uviedol, že vo všeobecnosti povolanie do armády nemožno bezprostredne chápať ako prenasledovanie v zmysle § 2 písm. d) zákona o azyle. Poukázal na body 167.-169., 171., 174 príručky UNHCR o postupoch a kritériách na určenie štatútu utečenca a usmernenia o medzinárodnej ochrane (prepracované vydanie z februára 2019), podľa ktorých „V krajinách, kde je vojenská služba povinná, je nesplnenie tejto povinnosti často trestné zo zákona. Navyše, bez ohľadu na

to, či je vojenská služba povinná alebo nie, dezercia sa vždy považuje za trestný čin. Tresty sa môžu v jednotlivých krajinách líšiť a zvyčajne sa nepovažujú za prenasledovanie. Strach z prenasledovania a trestu za dezerciu alebo vyhýbanie sa vojenskej službe sám osebe nepredstavuje odôvodnený strach z prenasledovania podľa definície. Dezercia alebo vyhýbanie sa vojenskej službe na druhej strane nevyklučuje, aby osoba bola utečencom, a osoba môže byť utečencom aj napriek tomu, že je dezertérom alebo sa vyhýba vojenskej službe. Osoba zjavne nie je utečencom, ak jediným dôvodom jej dezertovania alebo vyhýbania sa vojenskej službe je jej nechúť k vojenskej službe alebo strach z boja. Môže však byť utečencom, ak jej dezertovanie alebo vyhýbanie sa vojenskej službe súvisí s inými relevantnými dôvodmi na opustenie alebo zotrvanie mimo svojej krajiny, alebo ak má iné dôvody v zmysle definície na strach z prenasledovania. Dezertér alebo osoba, ktorá sa vyhýba vojenskej službe, môže byť tiež považovaná za utečenca, ak sa preukáže, že by bola za vojenský priestupok neprimerane tvrdo potrestaná z dôvodu svojej rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politického názoru. To isté by platilo, ak by sa preukázalo, že má opodstatnený strach z prenasledovania z uvedených dôvodov nad rámec trestu za dezertérstvo... Nie každé presvedčenie, aj keď je úprimné, bude dostatočným dôvodom na požiadanie o udelenie postavenia utečenca po dezercii alebo vyhýbaní sa povinnej vojenskej službe. Nie je dostatočné, aby osoba nesúhlasila so svojou vládou v otázke politického odôvodnenia konkrétnej vojenskej akcie... Pravdivosť politických, náboženských alebo morálnych presvedčení osoby alebo jej dôvodov svedomia, pre ktoré odmieta vykonávať vojenskú službu, bude samozrejme potrebné overiť dôkladným preskúmaním jej osobnosti a minulosti. Skutočnosť, že daná osoba mohla prejaviť svoje názory ešte pred povolaním do armády alebo že už mohla mať problémy s úradmi kvôli svojim presvedčeniam, sú relevantné okolnosti. Skutočnosť, či bola daná osoba povolaná do povinnej služby alebo vstúpila do armády ako dobrovoľník, môže tiež svedčiť o úprimnosti jej presvedčení.“

14. V súvislosti s uvedenou problematikou poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžak/12/2019 z 22.10.2019, rozsudky Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sak/9/2022 z 24.08.2022, sp. zn. 1Sak/10/2022 z 28.06.2022 a sp. zn. 2Sak/3/2024 z 30.04.2024. Ďalej uviedol, že v kontexte so žalobcom, z dostupných informácií o krajine Bielorusko, vyplýva, že bieloruský prezident M. L. 03.04.2024 oficiálne podpísal zákon „O zmene a doplnení zákonov o národnej bezpečnosti“. Opatrenia obsahujú niekoľko dôležitých zmien v oblasti vojenskej služby vrátane úpravy mobilizačného systému s cieľom posilniť schopnosť Minska vynútiť si ich dodržiavanie. V prípade mobilizácie bieloruskí občania dostávajú výzvy poštou a textovými správami. Sprísnili sa tresty za vyhýbanie sa vojenskej službe alebo za nedostavenie sa do vojenského náborového strediska. Trest odňatia slobody za vyhýbanie sa službe sa zvýšil z dvoch na tri roky a pokuty sa niekoľkonásobne zvýšili. Okrem toho sa podľa nového zákona zvýši požadovaný vek na vojenskú registráciu zo 16 na 17 rokov. Vojenské výbory budú mať tiež právo zabrániť občanom opustiť krajinu, ak „porušia povinnosti vojenskej registrácie a vyhýbajú sa vojenskej službe“. Toto obmedzenie sa vzťahuje nielen na občanov, ktorí sa vyhýbajú povinnej službe alebo službe v zálohe, ale aj na tých, ktorí sa nedostavia na vojenský výcvik. Vzhľadom na uvedené mal za to, že uvedené výšky trestov možno považovať za primerané a samy o sebe svojou mierou nepredstavujú perzekúciu. Pre porovnanie uviedol, že slovenská právna úprava tiež trestne postihuje neplnenie odvodovej povinnosti, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody až na jeden rok a počas krízovej situácie na šesť mesiacov až 3 roky, za obchádzanie brannej povinnosti šesť mesiacov až tri roky a odňatím slobody na 1 až 5 rokov, ak je spáchaný uvedený čin za krízovej situácie. Ako informovala Švajčiarska rada pre utečencov (SFH) v dokumente Bielorusko: Vojenské predvolanie zo 07.07.2023, pobyt v zahraničí nie je oprávneným dôvodom na neuposlušnosť vojenského predvolania na vojenský komisariát. V článku 10 zákona „O brannej povinnosti a vojenskej službe“ sa uvádzajú platné dôvody nesplnenia povolávacieho rozkazu. Podľa právnikov z bieloruskej organizácie LegalHub vyjadrenom v článku na nezávislej bieloruskej internetovej spravodajskej stránke Zerkalo, nie je „pobyt v zahraničí“ uvedený ako platný dôvod. Z predmetných správ je ďalej podľa neho zrejmé, že príslušné úrady v jednotlivých prípadoch rozhodujú o tom, či sa pobyt v zahraničí uznáva ako oprávnený dôvod nedodržania predpisov, avšak podľa zákona môže vojenská komisia, vojenský komisariát alebo súd uznať pobyt v zahraničí ako oprávnený dôvod na nevyhovenie predvolaniu. O tom sa rozhoduje individuálne na základe konkrétnych okolností každého prípadu. Rozhodnutie závisí od toho, či bola dotknutá osoba v čase doručenia predvolania v zahraničí, ako dlho bola v zahraničí a či o svojom pobyte v zahraničí informovala vojenský komisariát. Bieloruskí občania sú povinní osobne sa dostaviť na vojenský komisariát v mieste svojho bydliska a nahlásiť svoj pobyt v zahraničí na obdobie dlhšie ako šesť mesiacov. Podľa článku 435 Trestného zákona sa vyhýbanie sa vojenskej službe trestá verejnoprospešnými prácami, peňažným trestom,

obmedzením slobody až na dva roky alebo odňatím slobody na rovnakú dobu. Ak je predvolanie vydané na registráciu, a nie na povinnú vojenskú službu, nedostavenie sa môže mať za následok administratívny dôsledok podľa článku 26.3 časti 1 Zákona o správnych priestupkoch („Porušenie vojenskej ohlasovacej povinnosti“) alebo trestnoprávnu zodpovednosť podľa článku 437 Trestného zákona („Vyradenie branca z vojenskej evidencie“). Poznamenal, že podľa súčasnej právnej praxe sa trestná zodpovednosť podľa článku 437 Trestného zákona vo všeobecnosti uplatňuje na osoby, ktoré vôbec nie sú registrované v armáde. Ak je osoba registrovaná na vojenskú službu, nedostavenie sa na odvodnú komisiu bude s najväčšou pravdepodobnosťou mať za následok potrestanie podľa Zákona o správnych priestupkoch. Podľa článku v Zerkalo môže byť porušenie článku 26.3 časti 1 Zákona o správnych priestupkoch potrestané pokutou až do výšky troch „základných hodnôt“, čo v novembri 2022 zodpovedalo približne 96 bieloruským rubľom (BYN) (približne 34 CHF). Podľa toho istého zdroja môže byť trestný čin proti článku 437 Trestného zákona potrestaný verejnoprospešnými prácami v trvaní 60 až 360 hodín alebo pokutou vo výške 30 až 1 000 „základných hodnôt“ (od 960 do 32 000 BYN alebo 340 až 11 350 CHF) alebo odňatím slobody na jeden až tri mesiace.“ V kontexte strachu žalobcu z povinnej vojenskej služby, a že by bol ako branec nasadený na protestných akciách proti ľuďom s rovnakými názormi a preferenciami, ako on, považoval za potrebné uviesť dve skutočnosti. V prvom rade žalobca počas pohovoru uviedol, že v jeho 16-tich rokoch bol už odvodovou komisiou uznaný za nevyhovujúceho, nakoľko trpí „chorobou z ožiarenia“ ako následok výbuchu Černobyľskej jadrovej elektrárne, preto je podľa neho vysoko pravdepodobné, že žalobca komisiou nebude uznaný za vyhovujúceho ani teraz. Konštatoval, že žalobca mu síce nepredložil žiadne dokumenty, potvrdzujúce toto ochorenie, avšak sám uviedol, že sa toho času aktívne chodil rehabilitovať do Lotyšska, Nemecka, Litvy a Poľska, kde mal platné víza kvôli liečeniu z Černobyľského ožiarenia, preto mu nemá dôvod v tejto situácii neveriť, nakoľko by v inom prípade už bol toho času odvedený na povinnú vojenskú službu. Uviedol, že žalobca ďalej nastúpil na strednú školu v meste Homeľ, čím vlastne legálne oddialil svoj prípadný odvod. Z uvedeného je podľa jeho názoru zrejmé, že žalobca toho času nič protizákonné v kontexte vojenskej služby nevykonával. Ku skutočnosti, že mu v roku 2021 prišlo napriek tomu predvolanie na miestny komisariát, považoval za potrebné uviesť, že podľa Uznesenia rady ministrov Bieloruskej republiky č. 868, ale aj z informácií na stránke ministerstva obrany Bieloruska je zrejmé, že osoby trpiace „chorobou z ožiarenia“ (napr. dôsledkom expozície žiareniu, rádioaktívneho žiarenia) môžu byť oslobodené od povolania na povinnú vojenskú službu, ak je im po lekárskom posúdení priznaný status nevyhovujúceho adepta s tým, že bude vylúčený z vojenského registra. Konštatoval, že u osoby žalobcu existuje reálna šanca, že by bol znova vyhodnotený ako nevyhovujúci kandidát. Čo sa týka druhej skutočnosti, poukázal na to, že bieloruská armáda na žalobcom uvádzané akcie potlačania protestov nebýva nasadená, nakoľko všetky tieto aktivity pokrývali zložky Ministerstva vnútra Bieloruskej republiky, teda policajné a bezpečnostné zložky. D. J. O. vo svojom článku „Belarus: Systematic Beatings, Torture of Protesters“ z 15.09.2020, ale aj iné zdroje, ako napríklad International Federation for Human Rights v článku „Supplying the Means for Repression in Belarus“ z 20.12.2020 poukazujú na využitie zložiek ako KGB, vojenskej jednotky Ministerstva vnútra (SOBR), bezpečnostných síl (GUBOPIK), poriadkovej polície (OMON) a okrajovo aj špeciálnej ozbrojenej jednotky (SPECNAZ). Z uvedeného považoval za zrejmé, že vojsko, a už vôbec nie bežní branci, sa do takýchto akcií nezapájali, čo je podľa neho logické, nakoľko na koordináciu a prípadný zásah voči demonštrantom v tak hojnom počte je potrebné mať odborne vyškolených a predpripravených ľudí z bezpečnostných zložiek štátu, určených na zvládanie takýchto krízových situácií.

15. Ďalej konštatoval, že posledným dôvodom žalobcu o medzinárodnú ochranu bolo, že dostal v roku 2021 štipendium na Slovensku a v Bielorusku by to mohli považovať za nepriateľské. K tejto skutočnosti považoval za potrebné uviesť, že po prezidentských voľbách v Bielorusku v roku 2020 a následných protestoch sa vzťahy medzi Bieloruskom a EÚ (vrátane Slovenska) zhoršili. Tvrdil, že aktuálne bieloruské úrady prejavujú negatívny postoj voči štúdiu v krajinách EÚ a uprednostňujú spoluprácu s Ruskom a Čínou - v roku 2021 bolo v Bielorusku niektorými opozičnými médiami medializované, že štúdium alebo štipendia financované krajinami EÚ môžu byť štátnymi orgánmi označované za „nepriateľské“ alebo „politicky podozrivé“, pričom u týchto osôb mohlo dôjsť po návrate zo štúdia do Bieloruska k výsluchom a k odmietnutiu uznania získaného diplomu zo zahraničia bieloruskými orgánmi. Uviedol, že z informácií obsiahnutých v spise je ale zrejmé, že podľa Bieloruského investigatívneho centra (BIC) z 25.12.2025 Bielorusko odstúpilo od zmluvy s Poľskom o uznávaní vysokoškolských diplomov a od roku 2023 aj s Ukrajinou. Poznamenal, že oficiálne zákony Bieloruska však neuvádzajú, že prijatie slovenského štipendia je trestné alebo že by to bolo automaticky považované za „nepriateľské“ konanie. Zo správ obsiahnutých v spisovom materiáli mal za to, že v prípade, že bol diplom vydaný v inej krajine,

ako v Bielorusku, bez ohľadu na štátne občianstvo, je pri získavaní vzdelania v krajinách, kde dohoda/zmluva nie je platná, potrebné absolvovať dodatočný postup uznávania, pričom tento úkon môže zväčša trvať 1 až 4 mesiace. Uznávanie sa vykonáva získaním osvedčenia vydaného Ministerstvom školstva Bieloruskej republiky na základe odborného posudku Štátnej vzdelávacej inštitúcie (RIVŠ). U niektorých významných a popredných aktivistov a študentov, študujúcich v EÚ, mohlo v krajnom prípade prísť podľa dostupných informácií k tlakom na ich rodiny alebo na študentov samotných. V nadväznosti na uvedené znova zopakoval, že samotný profil žalobcu sa dá považovať za veľmi nízky na to, aby bol on, alebo jeho rodina, v hľadáčkovi bieloruských orgánov. Uviedol, že neexistuje univerzálny zákaz pre študentov získať štipendium zo zahraničia, vrátane štúdia na Slovensku. Právny problém vzniká len vtedy, ak žiadateľ nedodrží podľa Dekrétu č. 3 z 25.05.2020 „On Foreign Gratuitous Aid“ povinnosť registrácie/zamýšľaného účelu, čím by tieto nariadenia porušil a vystavil sa riziku administratívneho alebo trestného postihu. Tvrdil, že žalobca však svoje štipendium aj samotný odchod z krajiny Bielorusko riešil legálnou cestou, a preto nepovažoval za relevantné udeliť žalobcovi azyl výlučne len z tohto dôvodu.

16. V súvislosti s posúdením žalobcovej žiadosti o azyl tiež poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžs/26/2014 zo dňa 23.09.2014, v zmysle ktorého: „Azyl ako právny inštitút nie je univerzálnym nástrojom na poskytnutie ochrany pred bezprávnym, surovým, hrubým a ťažko postihujúcim konaním jednotlivca alebo celej skupiny obyvateľstva. Dôvody na poskytnutie azylu sú zákonom striktné a pomerne úzko vymedzené a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv tak, ako sú tieto práva vymedzené v rôznych chartách a medzinárodných dohovoroch. Zo samotnej podstaty azylového práva plynie, že sa jedná o špecifický právny inštitút, na základe ktorého sa poskytne adekvátna ochrana len tej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom vymedzené podmienky. Pritom musí byť preukázané, že pôvod obáv je reálne prebiehajúcou perzekúciou osôb, ktoré majú určité presvedčenie.“ Konštatoval, že v prípade žalobcu však v konaní takéto skutočnosti zistené neboli. Z aktuálne dostupných informácií o Bielorusku nepopiera fakt, že bieloruská vláda vykonáva voči svojim občanom určité represálie, avšak v prvom rade považoval za potrebné zdôrazniť, že tieto sú zamerané na profily, do ktorých samotný žalobca nespadá, pričom v jeho prípade nebolo preukázané, že by bol, alebo v prípade návratu do krajiny pôvodu mohol byť, prenasledovaný z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo za uplatňovanie politických práv a slobôd, a to ani z pohľadu jeho posúdenia ako utečenca „sur place“.

17. Poukázal na to, že všetko v azylovom konaní žalobcu navodzuje dojem, že sa obáva a cielene sa snaží vyhnúť len odvodovému konaniu na povinnú vojenskú službu. Uviedol, že okrem toho žalobcovi 17.09.2025 končí platnosť jeho bieloruského cestovného pasu, pričom bieloruské orgány zakázali obnovovanie pasov svojim občanom mimo Bieloruska, teda na ambasádach. Mal za to, že v prípade, ak by si žalobca chcel obnoviť svoj pas, musel by sa podľa v súčasnosti platných nariadení vrátiť do krajiny svojho pôvodu a tým pádom by mu potenciálne hrozili sankcie za vyhýbanie sa odvodovej povinnosti, resp. by mu hrozil výkon základnej vojenskej služby, ktorá je v Bielorusku zo zákona povinná. Ďalej uviedol, že žalobca sa zúčastňoval protestov ešte pred odchodom z Bieloruska, pričom sa mu nikdy nič nestalo, krajinu opustil v roku 2021 legálne a bez akýchkoľvek problémov, nikdy nebol väznený ani obťažovaný políciou či inými bieloruskými orgánmi. Konštatoval, že žalobca o azyl požiadal až v roku 2025 na území Slovenska, pričom medzi jeho odchodom z Bieloruska a požiadanim o azyl sa zdržiaval aj na Ukrajine a v Poľsku, ktoré pre neho predstavovali bezpečné krajiny, v týchto štátoch však o medzinárodnú ochranu nepožiadaval, hoci sám uviedol, že strach pociťoval už pred odchodom z krajiny pôvodu v roku 2021. Uviedol, že počas pohovoru žalobca tvrdil, že sa v roku 2024 dozvedel o možnosti požiadať o azyl, a preto tak urobil. Ďalšou indíciou tohto záveru, ku ktorému prišiel, podľa jeho názoru je, že žalobca uviedol, že počas zimy 2021/2022, keď už nebol v Bielorusku, aspoň raz za 3 mesiace prišli k nemu domov policajti, pýtali sa na neho jeho rodičov, pričom polícia vraj nepovedala prečo prišla a ani rodičia nepovedali policajtom, kde sa žalobca nachádza. Poznamenal, že tieto slová žalobcu znejú veľmi nedôveryhodne, nakoľko ide o bieloruské orgány, ktoré sa neštítia použiť rôzne, aj radikálne metódy za použitia rôznych donucovacích nástrojov na získanie obdobných informácií, či už od rodiny, alebo známych. Tvrdil, že nakoľko žalobcovi dňa 03.09.2021 bolo obmedzené jeho právo na vycestovanie z Bieloruska, z dôvodu, že sa nedostavil na miestny vojenský komisariát na povinnú vojenskú službu, tak je podľa jeho názoru viac než pravdepodobné, že ho polícia počas zimy 2021/2022 hľadala práve za účelom nedostavenia sa na povinnú vojenskú službu; následne dňa 15.12.2023 prišlo jeho rodičom vyjadrenie, že sa ich syn stále vyhýba vojenskej službe, za čo môže byť administratívne a trestne stíhaný, čo by túto skutočnosť potvrdzovalo. Ďalej uviedol, že taktiež aktivity, ktoré žalobca

vykonával na území Slovenska evokujú, že svoje presvedčenie prejavuje najmä s cieľom vytvorenia nevyhnutných podmienok, za ktorých by mu bol udelený štatút utečenca, čo nemôže tvoriť dostatočný základ nevyhnutný pre udelenie azylu. Konštatoval, že považuje žiadosť žalobcu za účelovú, s cieľom dosiahnutia medzinárodnej ochrany ako prostriedku pre vyhnutie sa zákonnej povinnosti v podobe výkonu základnej vojenskej služby. Tvrdil, že takýto dôvod žalobcovej žiadosti však možno vyhodnotiť ako azylovo irelevantný.

18. Taktiež považoval, s poukazom na bod 80 príručky UNHCR o postupoch a kritériách na určenie štatútu utečenca a usmernenia o medzinárodnej ochrane (prepracované vydanie z februára 2019), za potrebné uviesť, že v prípade žalobcu bolo jednoznačne preukázané, že jeho údajné politické názory sa nedostali do povedomia štátnych orgánov ani mu neboli nikdy pripisované, v súvislosti s nimi nebol nikdy konfrontovaný zo strany štátnych orgánov, a to ani sprostredkované po opustení krajiny pôvodu, napr. cez blízku rodinu, pričom v jeho prípade nemožno hovoriť ani o tom, že je exponovanou osobou s vplyvom na užšiu či širšiu komunitu alebo spoločnosť.

19. Na základe komplexného posúdenia žiadosti žalobcu a všetkých relevantných informácií dospel k záveru, že v konaní nebolo objektívne preukázané, že by bol, alebo v prípade návratu do krajiny pôvodu, mohol byť prenasledovaný z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo za uplatňovanie politických práv a slobôd, a to ani z pohľadu jeho posúdenia ako utečenca „sur place“. Konštatoval, že dôvody jeho žiadosti možno považovať za irelevantné z hľadiska udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle.

20. K neposkytnutiu doplnkovej ochrany uviedol, že posúdil každý z bodov § 2 ods. f) zákona o azyle samostatne s nasledovným záverom: Podľa verejne dostupných informácií je Bielorusko jedinou krajinou v Európe, ktorá stále uplatňuje trest smrti zastrelením. Posledná poprava v Bielorusku bola vykonaná v roku 2022. Súčasná národná ústava povoľuje trest smrti za osobitne závažné zločiny: za akty agresie, vraždu predstaviteľa cudzieho štátu alebo medzinárodnej organizácie s úmyslom vyvolať medzinárodné napätie alebo vojnu, medzinárodný terorizmus, genocídu, zločiny proti bezpečnosti ľudstva, vraždu s priťažujúcimi okolnosťami, terorizmus, teroristické činy, vlastizrada, ktorá má za následok stratu života, sprisahanie s cieľom uchopiť moc, sabotáž, vraždu policajta, vraždu príslušníka pohraničnej stráže, použitie zbraní hromadného ničenia, a porušenie zákonov a zvyklostí vojny. Uviedol, že sám žalobca sa však v krajine pôvodu žiadneho takéhoto činu nedopustil a rovnako neexistujú žiadne relevantné indície, ktoré by naznačovali, že by sa mohol stať obeťou mimosúdnej popravy či iného nelegálneho zásahu do jeho práva na život. Konštatoval, že s ohľadom na dôvody žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré žalobca uviedol, možno vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkon v jeho prípade objektívne vylúčiť.

21. Pokiaľ ide o otázku mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania či trestu, tak konštatoval, že žalobcovi v prípade návratu do krajiny pôvodu takáto hrozba zo strany štátnych ani neštátnych aktérov nehrozí. Nikdy totiž žalobca nečelil problémom, ktoré by naznačovali opak. Ako sám žalobca uviedol, až do svojho odchodu z Bieloruska nemal žiadne ťažkosti s políciou, armádou ani inými štátnymi alebo neštátnymi orgánmi, nebol zatknutý, trestne stíhaný ani väznený. Podľa § 19a ods. 2 zákona o azyle je pritom dôležitým ukazovateľom oprávnenosti obáv z prenasledovania alebo vážneho bezprávia skutočnosť, že žiadateľ už v minulosti takým situáciám čelil alebo im bol priamo vystavený, pokiaľ neexistujú závažné dôvody domnievať sa, že sa už nebudú opakovať. V tejto súvislosti poznamenal, že v prípade žalobcu sa však nepreukázalo, že by niekedy utrpel vážne bezprávie vo forme mučenia alebo neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu. Ako uvádza Viasna v roku 2024 bolo v Bielorusku medzi októbrom 2022 a septembrom 2023 1385 politických väzňov vrátane laureáta Nobelovej ceny za mier M. G.. Podľa Správy o svete 2024 - Bielorusko z 11.01.2024 Organizácie Human Rights Watch (HRW): ... „Úrady čoraz častejšie vystavovali politických väzňov zadržiavaniu v izolácii, mučeniu a iným formám zlého zaobchádzania. V priebehu roka 2023 boli politickí väzni naďalej vystavení mučeniu a zlému zaobchádzaniu počas krátkodobých zatknutí a vo väzbe, vrátane vyšetrovacej väzby a trestaneckých kolónií. Príslušníci orgánov presadzovania práva bežne podrobovali zadržaných v politicky motivovaných prípadoch ponižujúcim praktikám „kajúcnych videí“, v ktorých ich nútili priznať sa k svojim „zločinom“ na kameru. Od februára 2022 bieloruské orgány dlhodobo zadržovali desiatky uväznených opozičných politikov, obhajcov práv, advokátov, novinárov a iných politických väzňov v izolácii. Dlhodobé zadržiavanie v izolácii je formou neľudského zaobchádzania,

ktoré môže predstavovať mučenie alebo násilné zmiznutie. Politickí väzni čelia bitiu a svojvoľnému zatváraniu do trestných ciel za údajné porušenie väzenských predpisov, ktoré sa potom využíva ako zámienka na tvrdšie zaobchádzanie vo väzení. Politickí väzni čoraz častejšie čelia novým obvineniam z trestných činov vrátane porušenia väzenských predpisov, čo vedie k následným dlhým trestom odňatia slobody.“ V nadväznosti na uvedené dodal, že ako však vyplynulo z vyhodnotenia žiadosti žalobcu, jediný eventuálny postih, ktorý by mu v súčasnosti mohol hroziť, je sankcionovanie za nedostavenie sa k vojenskému odvodu, resp. za nenastúpenie na výkon základnej vojenskej služby. S odkazom na správu OFPRA z 19.06.2023 o vyhýbaní sa vojenskej službe v bieloruskej armáde v rokoch 2022/2023 a o postavení bieloruských odporcov vo svedomí v Bielorusku konštatoval, že i v prípade sankcionovania za nedostavenie sa k vojenskému odvodu, resp. za nenastúpenie na výkon základnej vojenskej služby, ktorá je v Bielorusku v zmysle platných zákonov povinná, žalobcovi reálne nehrozia drakonické tresty, ktoré by svojou povahou bolo možné považovať za vážne bezprávie v podobe mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu.

22. Čo sa týka tretej formy vážneho bezprávia, teda vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, tak konštatoval, že ani táto nebola naplnená, resp., že ani táto forma vážneho bezprávia žalobcovi nehrozí v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu, a to z objektívnych dôvodov. Uviedol, že na základe všeobecne dostupných informácií je totiž zrejmé, že na území Bieloruska v súčasnosti neprebíha žiaden ozbrojený konflikt v zmysle jeho definovania medzinárodným právom, v ktorom by vôbec mohlo dochádzať k ohrozeniam obyvateľov na základe neselektívneho násilia. Konštatoval, že obyvatelia Bieloruska nie sú objektívne vystavení žiadnym takým incidentom vojenského charakteru, pri ktorých by mohlo dochádzať k ich ohrozeniam na základe neselektívneho násilia.

23. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že žalobca by v prípade nedobrovoľného návratu do krajiny pôvodu nečelil žiadnej forme vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle, a preto ani nie je dôvod na poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky.

24. K neudeleniu azylu, resp. neposkytnutiu doplnkovej ochrany za účelom zlúčenia rodiny iba stručne skonštatoval, že žalobca nemá na území Slovenska žiadnych rodinných príslušníkov s udeleným azylom resp. s poskytnutou doplnkovou ochranou, s ktorými by sa mohol po splnení zákonných podmienok zlúčiť.

II.

Správna žaloba

25. Správnu žalobou zo dňa 22.10.2025, doručenou Správnemu súdu v Bratislave dňa 23.10.2025, sa žalobca domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného (ČAS: MU-PO-53-24/2025-Ž zo dňa 12.09.2025) v časti o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany a vrátenia vecí žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca mal za to, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, že je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a že skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu (§ 191 ods. 1 písm. c), d) e) a f) SSP).

26. Žalobca v žalobe v súvislosti s účasťou na protestoch v Bielorusku a na Slovensku uviedol, že sa v Bielorusku zúčastňoval protiviládných protestov od 19.06.2020. Tvrdil, že najskôr svojou účasťou na proteste vyjadroval nesúhlas so zadržaním kandidáta na prezidenta K. G., ktorému vyjadril podporu aj tým, že sa podpísal pod jeho kandidatúru - v účasti na demonštráciách pokračoval aj po zmanipulovaných prezidentských voľbách 09.08.2020. Konštatoval, že účasť na protestoch preukázal predložením fotografií a videí zo zhromaždenia proti zadržaniu K. G., z predvolebného zhromaždenia B. C. a z protestov, ktoré nasledovali po prezidentských voľbách v auguste 2020. V nadväznosti na uvedené poukázal na to, že bieloruský režim pokračuje v prenasledovaní všetkých osôb, ktoré sa týchto protiviládných protestov zúčastnili, a to bez ohľadu na profil účastníka protestu alebo mieru jeho zapojenia do protestov. Poukázal na správu Vysokého komisára OSN pre ľudské práva s názvom „Situácia v oblasti ľudských práv v Bielorusku pred prezidentskými voľbami v roku 2020 a po nich“ publikovanú dňa 25.03.2024, ako aj na správu Amnesty International s názvom „BIELORUSKO: ĽUDSKOPRÁVNA

KRÍZA BEZ KONCA NA DOHLĀDE“ publikovanú 24.01.2025, v ktorej sa uvádza: „Po brutálnom potlačení akéhokoľvek nesúhlasu, ktoré nasledovalo po masových pokojných protestoch v roku 2020, bieloruské orgány zasiahli mimoriadne široko a zamerali sa na rozmanité skupiny obyvateľstva, ako sú zdravotníci, študenti a učitelia, odboroví aktivisti, starší ľudia, ženy, kultúrni predstavitelia, deti, športovci a mnohí ďalší. K začiatku roka 2025 represie nepoľavili. Orgány naďalej prenasledujú novinárov, predstaviteľov politickej opozície, nezávislých právnikov, obhajcov ľudských práv a všetky osoby, ktoré sa mohli zúčastniť protestov v roku 2020 alebo vyjadrili nesúhlas s oficiálnym výkladom udalostí z roku 2020, či s prebiehajúcou rozsiahlou inváziou Ruska na Ukrajinu. Ide o jasné porušenie práv na slobodu prejavu a pokojné zhromažďovanie. Podľa Centra ľudských práv Viasna bolo za päť rokov od jari 2020 zadržaných viac než 50 000 osôb, pričom 6 550 z nich bolo odsúdených na základe politicky motivovaných trestných obvinení a 3 697 dostalo tresty odňatia slobody.“

27. Uviedol, že o tom, že prenasledovaniu sú vystavení aj „bežní“ účastníci protestov svedčí aj verejne dostupná informácia o prípade I. F. B., ktorý žil v Poľsku a pred svojim zadržaním pracoval ako elektrikár – ten bol zadržaný na poľsko-bieloruskej hranici vo februári 2024 za účasť na povolebných protestoch a odsúdený na trest odňatia slobody vo výške jedného roka a 6 mesiacov. Ďalej poukázal na internetový článok popisujúci prípad U. L., ktorá sa v roku 2020 zúčastnila v Bielorusku protiviládných protestov – tá sa v roku 2023 vrátila do Bieloruska za účelom obnovenia platnosti svojho pasu, pričom deň po príchode do Bieloruska ju zadržali, okrem iného, z dôvodu účasti na protestoch - k jej zadržaniu došlo napriek tomu, že polícia ju pred tým nehladala doma a nehovorila s jej rodinou ani susedmi. Konštatoval, že U. L. bola neskôr uznaná organizáciou Viasna za politickú väzenkyňu. Podobných prípadov je možné dohľadať na verejne dostupných zdrojoch veľa. S ohľadom na vyššie spomenuté konkrétne prípady preto zásadne odmietol tvrdenie žalovaného o tom, že by bieloruský režim prenasledoval iba politicky exponovaných účastníkov protestov a nezameriaval sa na bežných protestujúcich občanov. S poukazom na prípad U. L. taktiež odmietol argument žalovaného založený na tom, že pokiaľ proti nemu nebolo začaté žiadne právne konanie, ani vykonaný žiadny úkon, pretože bol jeho profil veľmi nízky, a ani jeho rodina kvôli nemu nečelila žiadnym zásahom, prehliadkam, výsluchom ani obmedzeniu na slobode, automaticky to znamená, že by v prípade návratu do Bieloruska nebol vystavený prenasledovaniu za svoje politické aktivity. Pre úplnosť dodal, že počas vstupného pohovoru vykonaného dňa 06.04.2025 uviedol, že jeho otec bol zadržaný KGB na hraniciach a počas jeho zadržania sa ho pýtali, okrem iného, aj na jeho osobu. Mal za to, že tvrdenie žalovaného, že „...jeho príbuzní tiež dodnes nečelili ničomu z uvedeného (pozn. predvolania, právne konania, domové prehliadky, alebo pokuty), ani neboli nijako obťažovaní,“ je v priamom rozpore s jeho (žalobcovou) vypovedňou.

28. Ďalej uviedol, že svoju účasť na protestoch ako aj svoje protiviládne politické názory verejne zdieľal na sociálnej sieti Instagram, kde má zriadený účet pod menom „@XXXXXXXXXXXXXXXXXX“. Ako sa uvádza v napadnutom rozhodnutí, podľa názoru žalovaného bol tento profil najskôr dostupný, avšak dňa 28.08.2025 už predmetný profil nevedel žalovaný dohľadať, a tak dospel k záveru, že bol vymazaný. Uviedol, že nevie na základe akých skutočností žalovaný dospel k záveru, že jeho profil na Instagrame bol vymazaný, keďže táto skutočnosť nemá nikde oporu v administratívnom spise - jeho účet je stále aktívny. Uviedol, že názov jeho účtu je v napadnutom rozhodnutí uvedený nesprávne, miesto „@XXXXXXXXXXXXXXXXXX“ sa odkazuje na „@XXXXXXXXXXXXXXXXXX“, čo mohlo byť dôvodom, pre ktorý žalovaný nevedel dohľadať tento profil. Tento preklep však nemôže byť na jeho ťarchu a to najmä s ohľadom na to, že žalovanému sa podarilo minimálne raz jeho profil na Instagrame zobraziť. Okrem toho predložil ako dôkaz do azylového konania video, na ktorom je uvedený názov jeho Instagramového profilu správne. Video zobrazuje v aplikácii Instagram archív všetkých jeho minulých príspevkov, vrátane tých, ktoré zobrazujú jeho účasť na protiviládných protestoch a príspevky vyjadrujúce jeho politické názory. Tvrdil, že napriek tomu, že tieto archívne príspevky už nie sú verejne dostupné, sú stále uložené na jeho profile a veľmi ľahko prístupné. O tom svedčí aj predložené video z Instagramu. Poukázal na to, že existuje vysoká pravdepodobnosť, že sa dostanú do povedomia bieloruských štátnych orgánov - Bielorusko disponuje rozsiahlymi a dobre zdokumentovanými systémami na monitorovanie svojich občanov, ktoré slúžia aj na prenasledovanie politických oponentov. V tejto súvislosti poukázal na správu Organizácie Freedom House s názvom „Kľúčové udalosti, 1. jún 2023 - 31. máj 2024“ ako aj na bod 16. správy Vysokého komisára OSN pre ľudské práva s názvom „Situácia v oblasti ľudských práv v Bielorusku pred prezidentskými voľbami v roku 2020 a po nich“: „Bezpečnostné zložky využívali softvér na rozpoznávanie tvárí, monitorovanie sociálnych sietí a internetu, ako aj háčkovanie a vynútené prehliadky mobilných zariadení, aby identifikovali osoby, ktoré boli následne zatknuté vo svojich domovoch, na pracoviskách a na uliciach po celom Bielorusku. (...).“

29. Pre úplnosť dodal, že sám žalovaný v napadnutom rozhodnutí na s. 9 odkazuje na správu Švajčiarskej rady pre utečencov s názvom Bielorusko: Nebezpečenstvo pre ľudí kritických voči vláde pri návrate z 15.03.2024, ktorá potvrdzuje, že dôvodom zatknutia bieloruských občanov boli napr. fotografie z protestov z roku 2020, fotografie s bielo-červeno-bielymi symbolmi, ktoré boli uložené v mobilných telefónoch, sociálnych sieťach a dokonca aj fotografie solidárnych akcií v zahraničí. Podotkol, že z dôvodu nesprávneho záveru o tom, že jeho profil na Instagrame bol vymazaný však žalovaný nepovažoval tieto informácie pre prípad za relevantné.

30. Taktiež uviedol, že sa zúčastňoval protestov na podporu Ukrajiny vo vojne a protestoch pred bieloruskou ambasádou v Bratislave o čom predložil ako dôkazy 8 fotografií, pričom na niektorých z nich je vyobrazený aj on sám s bielo-červeno-bielou vlajkou, ktorej používanie je v Bielorusku zakázané. Uviedol, že žalovaný považoval aj túto jeho aktivitu za azylovo irelevantnú, pretože podľa jeho názoru bieloruské orgány najčastejšie stíhajú prominentné osoby, ako opozičných lídrov, kultúrne osobnosti, novinárov či aktivistov a zároveň si údajne vymazal profil, na ktorom mal takéto fotografie z protestov zdieľať a nedajú sa už dohľadať. V tejto súvislosti poukázal na článok organizácie Viasna s názvom „Najmenej 58 zadržaných: ako a za čo prenasledujú Bielorusov vracajúcich sa zo zahraničia domov“ z 01.02.2023, ktorý dokumentuje prenasledovanie bieloruských občanov, ktorí sa zúčastnili solidárnych akcií v zahraničí: „Podľa Výboru pre štátne hranice bolo vlni pri vstupe do Bieloruska zadržaných 52 ľudí pre „extrémizmus“. Ale podľa informácií „Viasna“ bolo v roku 2022 a začiatkom roku 2023 zadržaných celkovo 58 Bielorusov. Najmenej 10 z nich už bolo odsúdených na trest odňatia slobody, štyria na trest „domáceho väzenia“ a proti ďalším siedmim boli zahájené trestné konania. Niektorí zo zadržaných boli súdení podľa administratívnych predpisov a umiestnení na niekoľko „dní“ do detenčného zariadenia. Ochrancovia ľudských práv identifikovali aj prípady, keď bezpečnostné sily po zadržaní zničili Bielorusom doklady na cestovanie do zahraničia a dokonca aj pasy. (...) Bezpečnostné zložky vysadzujú Bielorusov z bežných autobusov, stretávajú sa s nimi na autobusových či železničných staniach alebo si ich vyhľadávajú už doma. (...) Je bežné, že ľudia sú stíhaní za komentáre na sociálnych sieťach alebo účasť na povolebných protestoch z roku 2020. Ale zadržaní môžu byť okamžite uväznení podľa administratívnych predpisov za „extrémistické“ reposty alebo fotografie s bielo-červeno-bielymi symbolmi nájdeným i na telefónoch a sociálnych sieťach. Ochrancovia ľudských práv poznajú prípady, keď dôvodom prenasledovania bola dokonca účasť na solidárnych akciách v zahraničí.“ Konštatoval, že z tohto článku nič nenasvedčuje tomu, že by sa bieloruské orgány selektívne zameriavali iba na účastníkov s exponovaným politickým profilom.

31. Ďalej poukázal aj na skutkovo podobný prípad žiadateľky o azyl z Bieloruska, ktorá sa zúčastňovala protestov v Bielorusku a po prezidentských voľbách v r. 2020 aj na území Slovenska, ktorý bol posudzovaný Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1Sak/10/2023 zo dňa 23.06.2023. Mal za to, že uvedený rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky je aplikovateľný aj na jeho prípad. Na rozdiel od tvrdenia žalovaného, podľa jeho názoru nie je pre udelenie azylu podmienkou, že sa bieloruské úrady nevyhnutne dozvedeli o jeho účasti na protestoch na území Slovenska (a ďalších aktivitách) ale že sa potenciálne mohli o nich dozvedieť. Konštatoval, že s ohľadom na fotografie a videá z protestov, ktoré má vo svojom telefóne a informáciách o tom, že bieloruské hraničné úrady lustrujú telefónne zariadenia občanov, ktorí sa vracajú zo zahraničia (tieto informácie o krajine pôvodu v administratívnom spise úplne absentujú), je však riziko, že sa o nich dozvedia vysoké a v jeho prípade toto riziko nie je možné vylúčiť.

32. V kontexte vyššie uvedených informácií považoval závery žalovaného o tom, že mu nehrozí v krajine pôvodu za účasť na protivládnych protestoch v Bielorusku a na Slovensku prenasledovanie za neudržateľné. Mal za to, že žalovaný nezaobstaral dostatok objektívnych informácií o tom, akým represiami čelia všetci účastníci protestov, a to vrátane osôb, ktoré nie sú politicky exponované. Namietal, že žalovaný nevenoval pozornosť tomu akým spôsobom bieloruský režim vyhľadáva a identifikuje účastníkov protestov. Zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy považoval preto za nedostačujúce na riadne posúdenie veci podľa § 191 ods. 1 písm. e) SSP a z tohto dôvodu navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Vo vzťahu údajnému vymazaniu jeho účtu na Instagrame považoval napadnuté rozhodnutie za nezákonné z dôvodu, že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia nemá oporu v administratívnom spise v zmysle § 191 ods. 1 písm. f) SSP. Navrhol napadnuté rozhodnutie preto zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

33. Konštatoval, že ďalším z dôvodov, pre ktorý sa rozhodol požiadať o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany bolo, že roznášal protivládne materiály a noviny s názvom „Čestné noviny“. Do správneho konania predložil svoje fotografie letákov B. C., fotografie novín „Čestné noviny“ a iné propagačné materiály v bielo-červeno-bielych farbách. Poukázal na to, že v napadnutom rozhodnutí žalovaný najskôr uviedol, že Bielorusko síce uznalo projekt „Čestné noviny“ za extrémistickú formáciu, avšak následne dospel k záveru, že jemu za túto aktivitu nehrozia v Bielorusku represie a prenasledovanie, pretože do médií nikdy nepísal ani neprispieval a rozdávanie novín prebiehalo ešte v čase, keď neboli vyhlásené za extrémistické. Odmietol argument žalovaného, že mu nič spätne nehrozí, pretože noviny distribuoval pred tým, ako boli označené režimom za extrémistické. Poznamenal, že prípady retroaktívnej aplikácie anti-extrémistických zákonov v Bielorusku sú dobre zdokumentované. Poukázal na článok organizácie Human Constanta z 24.01.2023 s názvom: Retroaktívna sila protiextrémistickej legislatívy v Bielorusku: prečo môžu udeliť pokutu alebo väzenie za príspevky (reposty) spred desiatich rokov, v ktorom sa uvádza: „Protiextrémistická legislatíva v Bielorusku sa čoraz viac využíva ako nástroj na potlačanie opozičných prejavov. To vedie k početným porušeniam ľudských práv a slobôd v krajine. Nejasné znenie zákonov a ich svojrázna interpretácia zo strany bezpečnostných zložiek umožňujú trestať ľudí za akúkoľvek formu nelojálnosti voči režimu. (...) Obhajcovia ľudských práv sú obzvlášť znepokojení retroaktivitou niektorých článkov Trestného zákonníka (TZ) a Zákona o administratívnych priestupkoch (ZAP). Niektoré články týchto kódexov sa dnes uplatňujú na trestanie jednotlivcov za minulé činy, ktoré v čase svojho spáchania nepredstavovali porušenie protiextrémistickej legislatívy.“ Uviedol, že distribúcia Čestných novín môže byť kvalifikovaná ako priestupok podľa čl. 19.11. bieloruského zákona o administratívnych priestupkoch - Šírenie, výroba, uchovávanie a preprava informačných produktov, ktoré obsahujú výzvy na extrémistické aktivity alebo takéto aktivity propagujú a jemu tak hrozí pokuta až do výšky 375 EUR. Rovnako môže byť jeho konanie vyhodnotené aj ako trestný čin založenie extrémistickej formácie alebo účasť na nej podľa čl. 361-1 bieloruského trestného zákona.

34. Ďalej poznamenal, že retroaktívna aplikácia anti-extrémistických právnych predpisov v Bielorusku je relevantná aj z dôvodu toho, že dal „lajk“ na video kanálu NEXTA na platforme Youtube. Uviedol, že sa obáva možných represii za túto aktivitu, keďže kanál NEXTA bol bieloruskými úradmi označený za extrémistický a neskôr vyhlásený Najvyšším súdom Bieloruska za „teroristickú organizáciu“. Namietal, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí síce nespochybňoval, že organizácia NEXTA je bieloruským režimom považovaná za extrémistickú a teroristickú, avšak jedným z dôvodov, pre ktorý nepovažoval túto jeho aktivitu za azylovo relevantnú, bol argument, že dal lajk na predmetné video NEXTA ešte pred tým, než bol kanál označený za extrémistický. Mal za to, že žalovaný nezohľadnil retroaktívnu aplikáciu anti-extrémistických právnych predpisov v Bielorusku, čím nemohol adekvátne posúdiť riziko prenasledovania, ktoré mu hrozí za distribúciu Čestných novín - materiálov produkovaných organizáciou, ktorá bola v Bielorusku označená za extrémistickú a za lajknutie videa NEXTA na platforme Youtube. Domnieval sa, že uvedeným postupom žalovaný porušil ustanovenie § 191 ods. 1 písm. e) SSP. Navrhol preto napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

35. Ako ďalší dôvod azylovej žiadosti uviedol, že sa vyjadroval v Telegram kanáli „Gomel97“, ktorý bol uznaný bieloruskými úradmi za extrémistický. Tvrdil, že za aktivity v Telegram kanáloch, ktoré sú považované režimom za extrémistické mu hrozí trestné stíhanie. Predložil do azylového konania screenshoty jeho správ v Telegram kanáli, ako aj správu od neznámeho muža, ktorý ho upozornil na riziká spojené s jeho správami vo vybraných Telegram kanáloch a odporučil mu vymazať si Telegram účet. Ďalej predložil niekoľko internetových článkov o tom, ako bieloruský režim identifikuje účastníkov Telegramových chatov a aké sú následky za účasť na vybraných kanáloch v Telegram. Poukázal na to, že žalovaný najskôr spochybnil obsah jeho správ v kanáli „Gomel97“, pričom jeho správy nazval len komentovaním aktuálneho diania. Takéto hodnotenie jeho správ odmietol, pretože úplne opomína kontext a politicko-spoločenskú situáciu, ktorá prevládala v Bielorusku v čase publikovania týchto správ. Uviedol, že občania sa v tomto kanáli navzájom koordinovali a informovali o dianí na jednotlivých protestných zhromaždeniach. Žalovaný ďalej spochybnil, že tieto správy písal priamo on (žalobca). Uviedol, že mu nie je zrejmé na základe akých skutočností žalovaný spochybnil pôvod týchto správ, keďže v administratívnom spise sa nenachádzajú žiadne informácie, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že tieto správy nepísal. Ďalej poukázal na záver žalovaného, že „existuje viacero možností, ako by teoreticky bieloruské orgány mohli takéto osoby časom vystopovať, a to za pomoci botov „getmyid_bot“ alebo „telesint_bot“, avšak on (žalobca) si údajne mal Telegram účet vymazať, a preto ho už nie je možné vystopovať. V nadväznosti na uvedené uviedol, že nepozná dôvody, pre ktoré žalovaný dospel k záveru,

že si vymazal Telegramový účet, prostredníctvom ktorého uverejňoval správy v extrémistickom kanáli. Počas vstupného pohovoru uviedol iba, že mu bolo odporúčané si Telegram účet vymazať neznámym mužom, avšak on (žalobca) tak nikdy nespravil a ani to počas správneho konania nikdy neuviedol. Pre úplnosť ako dôkaz predložil aj e-mailovú komunikáciu medzi povereným zamestnancom migračného úradu a ním. Z tejto komunikácie vyplýva, že E. C. H., zamestnanec procedurálneho odboru ho požiadal o názov jeho Telegramového účtu, pretože ho nevedel zo spisu dobre prečítať. Konštatoval, že zaslal teda zamestnancovi názov svojho Telegram účtu - @XXXXXXXXXX - a doplnil, že viaceré správy v chatových konverzáciách, o ktorých hovoril na pohovore, vymazal z bezpečnostných dôvodov, potom čo v roku 2024 dostal správu od neznámeho muža. Tvrdil, že jeho správy boli teda verejne dostupné viac ako štyri roky. Zdôraznil, že ani v tom prípade však neuviedol, že by svoj Telegram účet vymazal. Uviedol, že má jeden profil na Telegram, kde vystupuje pod účtom @XXXXXXXXXX. Tento účet je stále aktívny a používal ho aj v čase keď zverejňoval správy v kanáli „Gomel97%“, ktorý je v Bielorusku označený za extrémistický. Tvrdil, že každý Telegram účet má pridelený ID číselný kód, ktorý je možné overiť na tejto webovej stránke zadaním názvu Telegram účtu: <https://tq-user.id/>. ID Telegram účtu @XXXXXXXXXX P. XXXXXXXXXXXX. Ako dôkaz uvedených skutočností predložil screenshot z Telegramu, z ktorého vyplýva, že Telegram účet s I.: XXXXXXXXXXX bol založený v novembri 2016. Ďalej predložil screenshot z aplikácie Telegram, z ktorého vyplýva, že správy v Telegram kanáli „Gomel97%“, zverejnil on (žalobca), pretože je pri nich uvedená jeho profilová fotka, z ktorých je jasne rozpoznateľná jeho tvár. Opätovne pripomenul, že tieto správy boli verejne dostupné až do roku 2024, kedy ich vymazal.

36. Na základe predložených dôkazov považoval za preukázané, že pod svojim Telegram účtom @XXXXXXXXXX založenom v novembri 2016 prispieval správami do kanálu „T.%“, pričom tento účet nikdy nevymazal. V tomto kontexte poukázal na reportáž bieloruskej štátnej televízie „???????????????????? ??????“ (Televízna a rozhlasová spoločnosť Gomel) z 27.01.2022, v ktorej sa uvádza, že sa šíria informácie o rozsiahlej deanonymizácii všetkých účastníkov extrémistických telegramových chatov, ktoré majú v názve číslo 97. Zdôrazňuje sa, že nejde o lokálne napadnutie chatu v jednom meste, ale o globálne hacknutie chatov vo všetkých mestách. Taktiež sa vo videu uvádza, že boli zaznamenané telefónne čísla a ID účtov z týchto chatov, a na videu je zobrazený snímok obrazovky s databázou ID účtov a telefónnych čísel účtov z týchto chatov. Tiež poukázal aj na oficiálne vyjadrenie, tlačovú správu z 07.02.2024, M. S., vedúceho oddelenia vnútra Berezinského okresu.

37. Vo vzťahu k záveru žalovaného o tom, že si vymazal svoj Telegram účet považoval napadnuté rozhodnutie za nezákonné z dôvodu toho, že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia nemá oporu v administratívnom spise v zmysle § 191 ods. 1 písm. f) SSP. Navrhol napadnuté rozhodnutie preto zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Bol toho názoru, že opakované prekrúcanie informácií o tom, že si vymazal svoje účty na sociálnych sieťach Telegram a Instagram sa javí zo strany žalovaného ako účelové s cieľom znížiť opodstatnenosť jeho obáv z politicky motivovaného prenasledovania, ktorému čelí v Bielorusku.

38. Ďalej poukázal na rozpor tvrdení žalovaného na s. 12 a 13 napadnutého rozhodnutia týkajúcich sa jeho odvodu na povinnú vojenskú službu. Uviedol, že žalovaný na jednom mieste s takmer istotou tvrdí, že nebude z dôvodu svojho zdravotného stavu povolán do bieloruskej armády, no v krátkosti na to však žalovaný v podstate tvrdí, že dôvodom jeho azylovej žiadosti je „len“ vyhnúť sa odvodovej povinnosti a hroziacimi sankciami. Uvedené považoval za vážny logický rozpor, a preto navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť pre nepreskúmateľnosť podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Záverom žalovanému vytkal, že sa v napadnutom rozhodnutí nezaoberal možnosťou, že dočasné obmedzenie práva opustiť Bielorusko z 03.09.2021 a výzva s oznámením o vyhýbaní sa vojenskej službe z 15.12.2023 môže zo strany bieloruského režimu predstavovať formu nátlaku na to, aby sa vrátil do krajiny pôvodu a mohol byť potrestaný za jeho politické aktivity.

39. Vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany z dôvodu, že nie sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený mučeniu alebo neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu v zmysle § 2 písm. f) bod 2. zákona o azyle mal za to, že žalovaný v tomto bode zamieňa inštitút azylu s inštitútom doplnkovej ochrany. Poznamenal, že v prípade, že by mu naozaj hrozili drakonické tresty, tieto tresty by mohli byť považované za prenasledovanie podľa ustanovenia § 2 písm. d) zákona o azyle, ktoré je relevantné pre udelenie azylu. Naopak, ak má žalovaný k dispozícii informácie o tom, že bieloruskí väzni sú vystavení vo väzeniach mučeniu alebo neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, výška ich uložených trestov nie je podstatná na posúdenie podmienok na

poskytnutie doplnkovej ochrany. Relevantným je iba posúdenie existencie vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) bod 2 zákona o azyle. Z tohto dôvodu zastával názor, že žalovaný nesprávne právne posúdil vec podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP a preto navrhol napadnuté rozhodnutie aj v tejto časti zrušiť.

40. Mal za to, že žalovaný v priebehu celého administratívneho konania pristupoval ku jeho žiadosti o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany formalisticky a s cieľom neudeliť mu medzinárodnú ochranu za každých okolností. Namietal, že jednotlivé dôvody jeho žiadosti a predložené dôkazy posudzoval vždy izolovane a nie vo vzájomnej súvislosti. Tento pohľad podľa jeho názoru spôsobil, že žalovaný nezohľadnil celkovú ľudsko-právnu situáciu v Bielorusku a represie, ktorým čelia bez výnimky všetci bieloruskí občania, ktorí nesúhlasia so súčasným autoritárskym režimom a svoj názor akýmkoľvek spôsobom verejne komunikovali. Tvrdil, že politickí oponenti, akým je aj on, sú v Bielorusku systematicky vystatovaní vážnemu porušovaniu ich ľudských práv. Bieloruský režim využíva celé spektrum nástrojov na potlačenie akýchkoľvek prejavov nesúhlasu s totalitným režimom, od policajného obťažovania až po väznenie politických oponentov, ktorým sú ukladané neprimerane prísne a dlhé tresty. Namietal, že žalovaný súčasne účelovo prehliadal tie informácie o krajine pôvodu, ktoré predkladal on a ktoré svedčili v prospech udelenia azylu.

41. Taktiež odmietol opakujúce sa argumenty žalovaného založené na tom, že je len „bežným“ občanom Bieloruska s profilom, o ktorý bieloruské štátne orgány nemajú záujem. Zopakoval, že okrem účasti na protestoch v Bielorusku a na Slovensku verejne zdieľal svoje opozičné politické názory a videá a fotografie z protestov, podpísal sa pod kandidatúru opozičného prezidentského kandidáta, distribuoval politické materiály, ktoré boli neskôr režimom vyhlásené za extrémistické, odfotografoval a zdieľal fotku svojho volebného lístka, aktívne vystupoval v Telegram kanáli, ktorý bol označený za extrémistický, lajkoval video organizácie, ktorá bola neskôr označená za extrémistickú a teroristickú. Mal za to, že všetky tieto aktivity robia z neho „politického aktivistu“ s vysoko rizikovým profilom. Namietal, že žalovaný na viacerých miestach (str. 4 - účasť na protiviládnych protestoch, str. 5 - používanie zakázaných symbolov) napadnutého rozhodnutia zľahčoval jeho situáciu tým, že mu za uvedené aktivity v Bielorusku hrozia „iba“ administratívne sankcie, ktoré však, podľa jeho názoru, svojou intenzitou nedosahujú prah prenasledovania. Pripomenul, že pre účely posúdenia opodstatnenosti jeho obáv z prenasledovania je irelevantné, či jeho politické aktivity budú klasifikované ako trestné činy alebo ako správne priestupky. Podľa § 2 písm. d) zákona o azyle sa na účely tohto zákona prenasledovaním rozumie aj závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom. Konštatoval, že rozhodujúci je teda ich diskriminačný charakter alebo diskriminačný spôsob ich výkonu. Vzhľadom na to, že tieto administratívne konania sú využívané režimom účelovo, najmä na perzekúciu politických oponentov, je tento diskriminačný charakter podľa jeho názoru zjavný.

42. Uviedol aj to, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí opakovane poukazoval na to, že opustil krajinu pôvodu výlučne za účelom štúdia. Namietal, že táto interpretácia nezohľadňuje kontext za akých bol nútení Bielorusko opustiť, celkovú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu a najmä podmienky, za akých dostal možnosť študovať na území Slovenska. Uviedol, že neprišiel študovať na slovenskú univerzitu za podmienok porovnateľných s inými študentami z tretích krajín. Dňa 04.01.2021 mu bolo priznané vládne štipendium v rámci rozvojovej spolupráce na jazykovú a odbornú prípravu pred vysokoškolským štúdiom v súlade so zákonom č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom priznanie tohto štipendia bolo koordinované aj Slovenskou agentúrou pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (tiež ako „SlovakAid“). V tejto súvislosti poukázal na dokument s názvom „ZAMERANIE DVOJSTRANNEJ ROZVOJOVEJ SPOLUPRÁCE SR NA ROK 2021“ zverejnený na webovej stránke O.. Uviedol, že v čase vrcholiacich represálií v Bielorusku išlo teda zo strany Slovenska o politické gesto solidarity, ktorým Slovensko uznalo, že bieloruskí študenti sú v núdzi medzinárodnej pomoci. Preto odmietol zjednodušujúce tvrdenia žalovaného, že krajinu opustil z vlastnej vôle, z dôvodu štúdia na vysokej škole na území Slovenska a nie z dôvodu jeho politických aktivít, za ktoré by bol určitým spôsobom postihovaný. Tvrdil, že v čase odchodu z Bieloruska sa jeho život v krajine pôvodu stal neznesiteľným, a to najmä preto, že žil v neustálom strachu, že bieloruský režim ho bude trestať za to, že slobodne vyjadril svoj nesúhlas s tým, ako je spravovaná jeho krajina. Tiež tvrdil, že štipendium, vďaka ktorému mohol pricestovať a legálne sa zdržiavať na území Slovenska bolo príležitosťou na získanie, aspoň dočasného bezpečia pred bieloruskými orgánmi. Napriek svojmu strachu nepožiadal o udelenie azylu ihneď po príchode na Slovensko, keďže sa o tejto možnosti dozvedel

až v roku 2024. Zároveň však po príchode na Slovensko získal legálny pobyt a teda vedel, že najbližšie obdobie nebude nútený do Bieloruska vycestovať. Okrem toho však úprimne veril, že dôjde v krajine pôvodu ku zásadným politicko-spoločenským zmenám, ktoré mu umožnia v budúcnosti vrátiť sa do krajiny. Po zverejnení výsledkov prezidentských volieb v Bielorusku na začiatku roka 2025 však túto nádej stratil a rozhodol sa požiadať na území Slovenska o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany. Tvrdil, že je presvedčený, že už nikdy sa nebude môcť vrátiť do Bieloruska za bezpečných podmienok.

43. V neposlednom rade poukázal na to, že žalovaný nezohľadnil špecifický charakter azylového konania, ktorým je prospektívne posudzovanie hrozby prenasledovania v krajine pôvodu. S poukazom na rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 28.06.2017, sp. zn. 8SaZ/3/2017 mal za to, že bolo povinnosťou žalovaného skúmať nie len to, či bieloruské orgány majú v súčasnej dobe vedomosť o jeho politických názoroch a aktivitách, ale taktiež posúdiť mieru rizika, že sa o nich môžu dozvedieť a následky akým by musel v takomto prípade čeliť. Vzhľadom na dobre zdokumentované prípady bieloruských občanov, ktorým boli pri návrate do krajiny pôvodu kontrolované osobné veci, vrátane obsahu telefónov, je toto riziko podľa jeho názoru veľmi vysoké.

44. V závere dal do pozornosti aj skutočnosť, že od 01.01.2025 do 31.08.2025 žalovaný vydal celkom 13 prvostupňových rozhodnutí v prípade žiadateľov o azyl z Bieloruska, pričom ani jedno z rozhodnutí nebolo negatívne a vo všetkých prípadoch bola žiadateľom udelená najvyššia forma medzinárodnej ochrany - azyl. Uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by došlo ku zásadnej zmene politicko-bezpečnostnej situácie v Bielorusku, a preto sa naskytá otázka, prečo sa v tomto prípade žalovaný odchytil od svojej ustálenej praxe. Podotkol, že v administratívnom spise nie sú založené žiadne informácie o krajine pôvodu, z ktorých by sa dalo dovodiť, že bieloruský režim upustil od represálií voči svojim občanom zastávajúcim opozičné názory. Nežiadal nariadenie pojednávania.

III.

Vyjadrenia účastníkov konania

45. Vo vyjadrení zo dňa 11.11.2025 žalovaný uviedol, že žalobca predložil do konania množstvo rôznych správ na CD nosiči. Tvrdil, že dokumenty v časti Aktivity na Slovensku však obsahujú len neurčité fotografie (z meetingu k vojne na Ukrajine), internetové články podporujúce A., fotografie troch mužov s historickou vlajkou Bieloruska – nie je známe kde to je a ani kto je na fotografiách, nakoľko jeden muž má masku, druhý si zakrýva hlavu a tretí je neznámou osobu; časť Meeting proti zadržaniu K. G. – obsahuje krátke videá, z ktorých je zrejme, že niekoľko neznámych ľudí, niektorí v maskách, tleska pri ceste, na ktorej prechádzajú okolo autá; v časti Predvolebný míting Sviatlany Cichanovskej sú dve rozmazané fotografie, miesto, čas, ľudia sa nedajú identifikovať; časť Protesty v Bielorusku po voľbách majú dokumentovať situáciu (zrejme) po voľbách a zachytávajú kráčať väčšie alebo menšie skupiny osôb v uliciach, pričom žalobca na nich nevystupuje; časť Šírenie opozičnej symboliky a tlačených materiálov obsahuje fotografie letákov B. C.; časť Verejné vyjadrovanie politických názorov na sociálnych sieťach zachytáva niekoľko správ, ktoré už nie sú aktívne na Instagrame a neobsahujú ani meno žalobcu. Konštatoval aj to, že zo zoznamu ďalších videí, ktoré označuje žalobca, nie je zrejme, kto ich „lajkol“. Ďalej uviedol, že na ústnom pohovore žalobca predložil aj Upozornenie o dočasnom obmedzení práva občana opustiť Bieloruskú republiku, na ktorom nie je uvedené meno žalobcu - predložil tiež list údajne rodičom žalobcu, pričom mená rodičov v dokumente absentujú, hoci majú byť jeho adresátmi. Uviedol taktiež, že sponchýbňuje skutočné a opodstatnené obavy žalobcu, najmä preto, že žalobca žiada o azyl po rokoch jeho študijného pobytu na Slovensku a tiež, že jeho profily na sociálnych sieťach neobsahujú žiadne protivládne statusy a sú vedené na iné meno (Q. N., K.). Mal za to, že tieto skutočnosti nasvedčujú tomu, že ide o účelovo podanú žiadosť a azyl (blížiaci sa dátum vypršania platnosti cestovného dokladu), pričom u žalobcu sa nepotvrdili žiadne individualizované dôvody, pre ktoré by mu hrozilo prenasledovanie. Ďalej konštatoval, že vykonal so žalobcom pohovor dňa 6.5.2025 a následne zabezpečil do konania niekoľko súborov otázok a odpovedí o krajine jeho pôvodu, najmä vo vzťahu k jeho výpovedi. Posúdil tiež dôkazy, ktoré žalobca predložil. Uznal, že do zápisnice z ústneho pohovoru sa zapísala žalobcova instagramová adresa s chybou dvoch písmen, čo si on, žalobca, ani jeho právny zástupca nevšimli pri podpise zápisnice. To spôsobilo, že taký profil nenašiel. V súvislosti s tým, že žalobca vypovedal o vymazaní správ, mal za to, že si žalobca vymazal celý účet. Tvrdil, že tieto skutočnosti opätovne overil (dňa 29.10.2025) a priložil do konania výpisy z Instagramu a Telegramu

žalobcu. Podľa jeho názoru je z nich zrejmé, že žalobca vystupuje pod inou identitou a jeho účty neobsahujú žiadny politický materiál. Ďalej konštatoval, že správy, na ktoré žalobca v správnej žalobe poukazuje sa netýkajú situácie, v akej je žalobca. Tvrdil, že správy o zatknutí za účasť na protestoch z roku 2020 sú informácie, ktoré podľa jeho názoru nevypovedajú o žalobcovi, lebo hoci sa žalobca na niektorých mohol zúčastniť, avšak zo strany štátu neboli voči nemu vyvedené žiadne dôsledky, nakoľko mu bolo umožnené legálne opustiť Bielorusko. Podotkol, že správy a videá, ktoré predložil do konania žalobca, nevypovedajú o aktívnej podpore či účasti na nepokojoch. Tvrdil, že ide o fotografie bez identifikácie či zachytené pokojné a tleskajúce skupinky osôb. Uviedol, že represie zo strany Bieloruska nemá ambíciu umenšovať. Mal za to, že tieto skutočnosti a riziká prenasledovania však nemožno spojiť s osobou žalobcu, u ktorej sa individuálne riziká žiadne nepotvrdili. Ďalej poznamenal, že informácie, ktoré mu žalobca poskytol o svojich rodinných príslušníkoch rovnako nehovoria o vážnych rizikách, podľa vyjadrení žalobcu sa jeho otca pýtali na žalobcu - konštatoval, že to nie je prenasledovanie ani hrozba prenasledovania. Uviedol, že s ohľadom na bieloruský právny systém a potreby hlásenia na účely odvodov do povinnej vojenskej služby, je vysvetliteľné, že ho mohol štát kontaktovať. Dôležitou skutočnosťou podľa jeho názoru zostáva, že rodičia perzekvovaní nie sú, o čom svedčí aj to, že jeho otec sa pohyboval a pracoval na území Slovenska, krajinu opustil legálne a legálne sa aj vrátil. Tvrdil, že vychádzajúc z vyjadrení o zdravotných problémoch žalobcu, pre ktoré sa nemusel zaradiť do povinnej vojenskej služby, bolo by otázkou možno komunikácie so štátnymi orgánmi o tom, že tieto dôvody stále pretrvávajú. Konštatoval, že v kontexte celej výpovede žalobcu je na mieste pochybovať o relevancii témy odvodovej povinnosti v jeho prípade. Tvrdil však, že tento druh informácií nechcel podceňovať, preto sa nimi v napadnutom rozhodnutí v rámci správnej úvahy aj zaoberal. Uviedol, že sa zaoberal aj otázkou, či žalobca spĺňa podmienky na udelenie azylu z dôvodu, že je utečencom „sur place“. Pri skúmaní podmienok utečencov „na mieste“ je potrebné vychádzať z predpokladu, či konkrétna osoba má skutočne opodstatnené obavy z prenasledovania z niektorého z azylovo relevantných dôvodov, a pre tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny svojho pôvodu. Tvrdil, že žalobca však požiadal o udelenie azylu po rokoch života na Slovensku, pretože mu mal exspirovať cestovný doklad. Konštatoval, že žalobca nepožiadaval o udelenie azylu ako študent, ktorý sa stal utečencom v dôsledku udalostí v krajine pôvodu, ako sa uvádza v Kritériách a postupoch pri udeľovaní statusu utečenca vydanými UNHCR, pri utečencoch „na mieste“, ale prestal spĺňať podmienky na prechodný pobyt, a preto požiadal o udelenie azylu na území Slovenska. Bol preto presvedčený, že žalobca nie je utečencom „sur place“, nakoľko nespĺňa podmienky na medzinárodnú ochranu. Otázka, či ev. pôvodca prenasledovania sa dozvedel, že v minulosti údajne mal na svojom instagramovom účte žalobca nejaké správy z diania v Bielorusku je s ohľadom na žalobcov profil a jeho aktivity, ktorými sa prezentoval, podľa jeho názoru iluzórna. Poznamenal, že ak aj žalobca vyjadril obavu, že mu v prípade návštevy Bieloruska za účelom vybavenia nových dokladov bude kontrolovaný mobilný telefón, je na zváženie a osobné rozhodnutie žalobcu, čím sa pred štátnymi orgánmi bude prezentovať. Tvrdil, že by z racionálneho hľadiska bolo nepochopiteľné, ak by sa rozhodol cestovať a odovzdať mobil, kde má zachytené fotografie či videá z protestov. Miera ochrany každého jednotlivca je, podľa jeho názoru, predovšetkým v záujme jeho samého a podľa toho by sa mal aj rozhodovať. Zastával názor, že ak by bolo v žalobcovom záujme predĺžiť si prechodný pobyt na Slovensku, na čo je potrebný platný cestovný doklad, a za týmto účelom vycestovať do krajiny pôvodu, javilo by sa prirodzené, aby kontroverzný obsah nebral so sebou, a to aj s ohľadom, že nie je žiadny aktivista, ale radový občan, ktorý prirodzene môže prechovávať určité sympatie a nesympatie voči situácii v krajine svojho pôvodu. Čo sa týka informácie o udelených azyloch v prípade iných Bielorusov, tak uviedol, že u žalobcu sa skúmali individuálne okolnosti, v zmysle ktorých sa nepreukázalo zvýšené riziko prenasledovania - v prípade pozitívnych rozhodnutí z krajiny pôvodu Bielorusko išlo o skutkovo odlišné prípady, kde miera politických aktivít bola natoľko intenzívna, že opodstatnené obavy z prenasledovania sa ukázali ako adekvátne. Považoval napadnuté rozhodnutie za správne a zákonné a navrhol, aby správny súd žalobu zamietol. Nežiadal nariadenie pojednávania.

46. V replike zo dňa 05.12.2025 žalobca poukázal na s. 4 vyjadrenia žalovaného, kde žalovaný priznal, že do zápisnice z ústneho pohovoru zapísal názov jeho Instagramového profilu s chybou dvoch písmen – žalovaný uviedol, že „To spôsobilo, že žalovaný taký profil nenašiel.“ Zdôraznil, že toto tvrdenie žalovaného je však v priamom rozpore s tým, čo žalovaný uviedol v napadnutom rozhodnutí. Konkrétne na s. 4 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že: „Spočiatku azylového konania bol tento profil dostupný, čo migračný úrad stihol využiť a daný profil preveriť, avšak nebola z neho zrejmá žiadna politická aktivita.“ Konštatoval, že žalovaný teda musel mať k dispozícii správny názov jeho Instagramového účtu. Okrem toho, predložil do azylového konania video, na ktorom bol uvedený názov jeho Instagramového profilu správne. Podľa jeho názoru uvedené tvrdenie žalovaného len opäť potvrdzuje to, že žalovaný jeho

azylovej žiadosti nevenoval dostatočnú pozornosť a ním zistený skutkový stav nebol dostatočný na riadne posúdenie rizika prenasledovania jeho osoby v krajine pôvodu.

47. Rovnako odmietol aj tvrdenie, že jeho profil neobsahuje žiaden politický materiál. Uviedol, že ním predložené video (na ktoré odkazuje v bode 46.) zobrazuje v aplikácii Instagram archív všetkých jeho minulých príspevkov, vrátane tých, ktoré zobrazujú jeho účasť na protiviládnych protestoch a príspevky vyjadrujúce jeho politické názory. Tvrdil, že napriek tomu, že tieto archívne príspevky už nie sú verejné, sú stále uložené na jeho profile a veľmi ľahko prístupné - ako dôkaz predložil screenshots vyhotovené priamo z tohto videa.

48. S ohľadom na množstvo informácií o tom, že bieloruská hraničná polícia vykonáva kontrolu elektrických zariadení občanov, ktorí sa vracajú do Bieloruska, uviedol, že sa obáva, že aj vďaka týmto príspevkom na profile Instagram by mohol byť v prípade návratu do Bieloruska vystavený nebezpečenstvu. Poukázal na záver vyjadrenia žalovaného, kde uviedol: „Ak aj žalobca vyjadril obavu, že mu v prípade návštevy Bieloruska zo účelom vybavenia nových dokladov bude kontrolovaný mobilný telefón, Je na zváženie a osobné rozhodnutie žalobcu, čím sa pred štátnymi orgánmi bude prezentovať. Bolo by z racionálneho hľadiska nepochopiteľné, ak by sa rozhodol cestovať a odovzdať mobil, kde má zachytené fotografie či videá z protestov. Miera ochrany každého jednotlivca je, podľa názoru žalovaného, predovšetkým v záujme jeho samého a podľa toho by sa mal aj rozhodovať.“ Konštatoval, že žalovaný mu v podstate odporúča aby sa zdržal konania, v jeho prípade vyjadrovania jeho politických názorov, ktoré by ho mohli vystaviť riziku prenasledovania. Uvedené považoval za nesprávny právny názor, ktorý je v rozpore s princípmi medzinárodného utečeneckého práva. Podľa názoru UNHCR vysloveného v Písomných pripomienkach UNHCR k návrhu na prejudiciálne konanie Súdného dvora Európskej únie vo veci medzi S. a A. a Holandskom z júna 2022: „42. Osoba, ktorá zastáva politický názor, by nemala byť nútená tento názor meniť, a osoba, ktorá chce svoj názor vyjadriť, by nemala byť nútená prejav obmedzovať len preto, aby sa vyhla prenasledovaniu. Základná myšlienka Ženevského dohovoru z roku 1951 spočíva v tom, aby osoby mohli žiť svoj život bez strachu z prenasledovania z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politického názoru. Očakávať od žiadateľa, aby svoj názor alebo jeho prejav upravil či utajil, by bolo v rozpore s celým účelom Dohovoru z roku 1951 a s ústrednými ľudskými právami a slobodami, na ktorých je založený. Takýto postup by žiadateľovi odoprel právo zastávať názory a právo na slobodu prejavu. Ďalej, prenasledovanie neprestáva byť považované za prenasledovanie len preto, že osoby, ktorým hrozí, že budú prenasledované, môžu odstrániť ujmu (alebo jej hrozbu) tým, že sa jej vyhnú.“ Bol presvedčený, že tento názor je aplikovateľný aj na jeho prípad. Zdôraznil, že nie je preto zo strany žalovaného legitímne očakávať, že prestane zastávať alebo vyjadrovať svoje politické názory za účelom vyhnutia sa prenasledovaniu. Mal za to, že vzhľadom na prospektívny charakter azylového konania, bolo povinnosťou žalovaného posúdiť riziko prenasledovania, ktorému by musel čeliť v krajine pôvodu, ak by sa tam vrátil a zastával rovnaké politické názory a pokračoval v rovnakých politických aktivitách, ktoré vyvíjal v Bielorusku a na Slovensku.

49. Čo sa týka jeho profilu na sociálnej sieti Telegram, poukázal na vyjadrenie žalovaného, v ktorom žalovaný priznal, že informáciu o „vymazaní správ“ nesprávne interpretoval ako vymazanie celého účtu - žalovaný poukázal na to, že na jeho Telegram profile je uvedené iné meno (názov účtu je však nezmenný - @XXXXXXXXXX). Uviedol, že toto iné meno má na svojom Telegram profile uvedené od samého začiatku, nikdy netvrdil opak, a preto je pre neho prekvapivé, že žalovaný na túto skutočnosť poukázal až teraz. Bol toho názoru, že opäť to nasvedčuje, že jeho azylová žiadosť bola posúdená len povrchno. Uviedol, že nerozporuje, že žalovanému sa pri opätovnom overovaní profilu dňa 29.10.2025 nepodarilo dohľadať žiadny politický materiál na jeho Telegram profile, správy totiž v kanáli „Gomef97%“ vymazal z bezpečnostných dôvodov, potom čo v roku 2024 dostal správu od neznámeho muža, ktorý ho upozornil na riziká spojené s jeho správami vo vybraných Telegram kanáloch a odporučil mu vymazať si Telegram účet. Konštatoval, že toto konzistentne tvrdil počas celého správneho konania. Podotkol, že pre posúdenie skutočného rizika prenasledovania, ktoré mu hrozí za aktivity Telegram kanáli „Gomef97%“ je však kľúčové, že jeho správy boli verejné viac ako 4 roky. V tejto súvislosti znova poukázal na oficiálne vyjadrenie M. S., vedúceho oddelenia vnútra Berezinského okresu, podľa ktorého bieloruské orgány monitorujú aktivitu v kanáloch Telegramu, ktorých obsah bol označený za extrémistický a ani vymazanie správ v takýchto kanáloch nikomu nezabezpečuje ochranu, keďže elektronická stopa zostáva. Na záver odmietol tvrdenie žalovaného, že on (žalobca) „nie je žiadny aktivista, ale radový občan“. Mal za to, že

všetky jeho vyššie spomenuté aktivity z neho robia „politického aktivistu“ s vysoko rizikovým profilom. Žiadal rozhodnúť v zmysle petitu žaloby.

50. V duplike zo dňa 12.12.2025 žalovaný uviedol, že venoval dostatočnú pozornosť žalobcovmu prípadu. Konštatoval, že k chybnému zapísaniu názvu instagramového účtu žalobcu do zápisnice z pohovoru skutočne došlo, pričom si to nevšimol ani žalobca a ani jeho právny zástupca keď zápisnicu podpísovali. Uviedol, že na tomto účte vystupuje žalobca pod pseudonymom, teda pôvodca prenasledovania ho pri nulovej politickej angažovanosti žalobcu za posledné roky nemá dôvod vyhľadávať a stotožňovať s ním. Tvrdil, že dokonca i v prípade, ak by to štátne orgány z hypotetických dôvodov chceli urobiť, našli by tam iba niekoľko súkromných fotografií, ktorými nedemonštruje žalobca žiadne politické názory. Bol toho názoru, že v danom prípade sa nejedná o politicky exponovanú ani nijako inak politicky angažovanú osobu, pričom chyba v písaní a následne nenájdenie súkromného a takmer prázdneho profilu žalobcu na instagrame nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Domnieval sa, že žalobcov prípad nie je ojedinelý v tom, že občania Bieloruska si svoje cestovné doklady musia chodiť predlžovať do krajiny svojho pôvodu, ktoré v spojitosti s hlásením svojho pobytu a predlžovaním si oslobodenia od brannej povinnosti môžu spôsobiť administratívnu ťažkosť. Tvrdil, že tá však nevytvára dôvod prenasledovania a vykonaním formálnych úkonov v žalobcovom individuálnom prípade je možné si vybaviť nové doklady a následne aj znovu prechodný pobyt v zahraničí. Konštatoval, že konanie o azyle nemá byť „jedným z riešení“ alternatívy legálneho pobytu – v tejto súvislosti poukázal na rozsudky kasačného súdu sp. zn. 1SŽa/34/2008, sp. zn. 10SŽa/6/2015, sp. zn. 2Sak/18/2022, sp. zn. 2Sak/19/2022, sp. zn. 6Sak/4/2024, sp. zn. 1Sak/2/2025, sp. zn. 8SŽa/41/2009, sp. zn. 1SŽa/26/2014. Tvrdil, že odporúčania Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov je potrebné posudzovať vo svojej celistvosti, pričom UNHCR zdôrazňuje, že hodnotenie situácie každej osoby musí byť posudzované individuálne; ak ide o veľmi známu osobnosť, je možnosť prenasledovania väčšia než v prípade osoby neznámej; do posudzovania vstupujú ďalšie faktory, charakter osobnosti, prostredie, z ktorého osoba pochádza, jej vplyv a pod; mať iné politické názory ako vláda ešte nie je dostatočným motívom na priznanie statusu utečenca; predpokladá sa, že štátne orgány poznajú tieto politické názory a že ich prisudzujú žiadateľovi, pričom význam alebo presvedčivosť názorov žiadateľa – podľa okolností daného prípadu – musia byť taktiež vzaté do úvahy. Uviedol, že z doterajšieho životného štýlu a aktivít žalobcu vyplýva, že o politiku sa zaujíma iba pasívne, svoje názory nemá záujem pertraktovať, nepíše články, nezdieľa statusy proti režimu, nie je aktívny v podpore iných politických subjektov za hranicami Bieloruska, kde už roky žije a ani v on-line priestore sa nevyjadruje proti režimu krajiny svojho pôvodu. Tvrdil, že žalobca aktuálne nezdieľa verejne žiadne svoje politické názory, pričom za prípadnú činnosť v Bielorusku, včítane odfotožarovania hlasovacieho lístka, neboli vo vzťahu k žalobcovi vyvolané žiadne dôsledky a krajinu svojho pôvodu opustil bez problémov a legálne. Domnieval sa, že „lajk“ videa v minulosti, keď dotknutá organizácia ešte nebola vyhlásená za extrémistickú nemôže mať žiadnu politickú dohru pre žalobcu, pričom hovoriť o žalobcovi v tejto súvislosti ako o „politickom aktivistovi s vysoko rizikovým profilom“ je preto neobjektívne. Bol toho názoru, že dôvodom žalobcovej žiadosti o medzinárodnú ochranu sú expirované doklady a nemožnosť si predĺžiť prechodný pobyt na území Slovenska. Žalobu žiadal zamietnuť.

IV.

Relevantné právne predpisy

51. Podľa § 207 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), žalobca sa môže správnu žalobou domáhať preskúmania rozhodnutí alebo opatrení vo veciach azylu vydaných orgánmi verejnej správy podľa osobitného predpisu.

52. Podľa § 207 ods. 2 SSP, pod rozhodnutiami alebo opatreniami vo veciach azylu podľa odseku 1 sa rozumejú rozhodnutia alebo opatrenia týkajúce sa azylu, doplnkovej ochrany, dočasného útočiska a odovzdania do iného štátu, ktorých vydanie umožňuje osobitný predpis.

53. Podľa § 134 ods. 2 písm. e) SSP, správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. d).

54. Podľa § 135 ods. 2 písm. a) SSP, pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia, ak ide o konanie podľa § 6 ods. 2 písm. d) až f) a i) až l).

55. Podľa § 206 ods. 3 SSP, správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi.

56. Podľa § 206 ods. 4 SSP, pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia.

57. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle (ďalej len „zákon o azyle“), prenasledovaním sa rozumie závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v

1. použití fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia,
2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom,
3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu,
4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,
5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2,
6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

58. Podľa § 2 písm. e) zákona o azyle, pôvodcom prenasledovania alebo vážneho bezprávia je

1. štát,
2. strany alebo organizácie, ktoré ovládajú štát alebo podstatnú časť jeho územia, alebo
3. neštátni pôvodcovia, ak možno preukázať, že subjekty uvedené v prvom a druhom bode nie sú schopné alebo ochotné poskytnúť ochranu pred prenasledovaním alebo vážnym bezpráviem.

59. Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle, vážnym bezpráviem sa rozumie

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

60. Podľa § 8 zákona o azyle, ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

61. Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak

- a) nespĺňa podmienky podľa § 8 alebo
- b) nespĺňa podmienky podľa § 10.

62. Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

63. Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak

- a) nespĺňa podmienky podľa § 13a alebo
- b) nespĺňa podmienky podľa § 13b.

64. Podľa § 19a ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo a zohľadní pritom

- a) všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa v čase rozhodovania o žiadosti o udelenie azylu vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu, akým sa uplatňujú,
- b) vyhlásenia a dokumentáciu predloženú žiadateľom vrátane informácií o tom, či bol alebo môže byť subjektom prenasledovania alebo vážneho bezprávia,
- c) postavenie a osobné pomery žiadateľa vrátane jeho pôvodu, pohlavia a veku,
- d) či žiadateľ po opustení krajiny pôvodu vyvíjal činnosť, ktorej jediným alebo hlavným cieľom bolo vytvorenie nevyhnutných podmienok na požadovanie medzinárodnej ochrany,
- e) či by bolo možné od žiadateľa odôvodnene očakávať využitie ochrany inej krajiny, v ktorej si mohol uplatniť svoje štátne občianstvo.

65. Podľa § 19a ods. 4 písm. d) zákona o azyle, ministerstvo pri posudzovaní dôvodov prenasledovania vychádza z toho, že politické názory zahŕňajú najmä zastávanie názorov, myšlienok alebo presvedčenia

o možných pôvodcoch prenasledovania a ich politikách alebo postupov bez ohľadu na to, či žiadateľ podľa týchto názorov, myšlienok alebo presvedčenia konal.

66. Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu podľa § 13 ods. 1 písm. a), ods. 2 alebo ods. 4, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu podľa § 13a; to neplatí, ak cudzinec už má poskytnutú doplnkovú ochranu podľa § 13a.

67. Podľa § 20 ods. 5 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu podľa § 13 ods. 1 písm. a) alebo ods. 4 a o neposkytnutí doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 1 písm. a) alebo ods. 4 písm. a) alebo písm. b), posúdi aj splnenie podmienok na udelenie azylu podľa § 10 a poskytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13b, pričom azyl udelí prednostne; to neplatí, ak cudzinec už má udelený azyl podľa § 10 alebo poskytnutú doplnkovú ochranu podľa § 13b.

V.

Právne posúdenie vecí správnym súdom

68. Správny súd v Bratislave (ďalej aj „správny súd“) ako vecne, miestne a kauzálne príslušný podľa § 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP v konaní o žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie v napadnutej časti podľa § 206 až § 220 SSP, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, preskúmal rozhodnutie žalovaného v napadnutej časti a priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, posúdil správnu žalobu neformálne neviazaný pri svojom rozhodovaní žalobnými bodmi podľa § 206 ods. 3 SSP, podľa stavu vecí v čase vyhlásenia rozhodnutia správného súdu podľa § 206 ods. 4 SSP a dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná. O žalobe rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 137 ods. 4 SSP. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia bez nariadenia ústneho pojednávania bolo vyvesené na úradnej tabuli správného súdu a zverejnené na web stránke dňa 02.12.2025.

69. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného ČAS: MU-PO-53-24/2025-Ž zo dňa 12.09.2025, ktoré žalobca napadol správnou žalobou v časti výroku 1., v ktorom žalovaný žalobcovi neudelil azyl podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle a v časti výroku 2., v ktorom žalovaný žalobcovi neposkytol doplnkovú ochranu podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle.

70. Žalobca v správnej žalobe namietal, že napadnuté rozhodnutie žalovaného v časti výrokov 1. a 2. vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí, že je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, že zistenie skutkového stavu žalovaným bolo nedostačujúce na riadne posúdenie vecí a že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu.

71. Správny súd po preskúmaní vecí musel prisvedčiť námietkam žalobcu, že napadnuté rozhodnutie žalovaného v časti výrokov 1. a 2. je nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť, že zistenie skutkového stavu žalovaným bolo nedostačujúce na riadne posúdenie vecí a že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s podkladmi nachádzajúcimi sa v administratívnom spise, čo sa premietlo do jeho nedostatočného odôvodnenia v ktorom absentuje vysporiadanie sa s niektorými podstatnými skutkovými tvrdeniami žalobcu a predloženými dôkazmi.

72. Posudzovanie každej žiadosti o medzinárodnú ochranu v rámci Spoločného európskeho azylového systému (na ktorého budovaní sa podieľa aj Slovenská republika) prebieha v dvoch na seba naväzujúcich etapách, ktorých vykonanie musí byť náležite odzrkadlené v odôvodnení rozhodnutia o žiadosti. Každé rozhodnutie, by preto malo sledovať určitú logickú a chronologickú postupnosť.

73. Prvou etapou je zisťovanie skutkového stavu, pri ktorom by mal migračný úrad úzko spolupracovať so žiadateľom o azyl. Zisťovanie skutkového stavu v tomto kroku je v zásade skúmanie dôveryhodnosti azylového príbehu žiadateľa a to ako celku ako aj s prihliadnutím na jeho detaily. Na tento účel by mal preto žalovaný jednoznačne uviesť, ktorým tvrdeniam verí a bude na ich základe hodnotiť aj žiadosť o udelenie azylu a naopak, ktorým neverí (a prečo) a nebude ich zohľadňovať. Iba s dôveryhodným príbehom totiž možno ďalej pracovať a právne ho posudzovať, či žiadateľovi hrozí prenasledovanie pre niektorý z azylovo relevantných dôvodov podľa ustanovenia § 8 zákona o azyle.

74. Keďže je právna úprava obsiahnutá v zákone o azyle výsledkom transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (ďalej len „smernica č. 2011/95/EÚ“), pri aplikácii dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy bude potrebné zohľadňovať nepriamy účinok uvedenej smernice a teda aplikovať resp. vykladať ju eurokonformným spôsobom a v jej kontexte.

75. Pri posudzovaní dôveryhodnosti azylového príbehu by preto mal migračný úrad vychádzať z čl. 4 ods. 5 smernice č. 2011/95/EÚ, podľa ktorého v prípade, že členské štáty uplatňujú zásadu, podľa ktorej je povinnosťou žiadateľa zdôvodniť žiadosť o medzinárodnú ochranu (čo je aj prípad právnej úpravy obsiahnutej v zákone o azyle, konkrétne § 4 ods. 1), a v prípade, že aspekty vyhlásení žiadateľa nie sú podložené listinným alebo iným dôkazom, tieto aspekty si nevyžadujú potvrdenie, ak sú splnené tieto podmienky: a) žiadateľ skutočne vynaložil snahu zdôvodniť svoju žiadosť; b) boli predložené príslušné náležitosti, ktoré sú k dispozícii žiadateľovi, a bolo poskytnuté uspokojivé vysvetlenie týkajúce sa akéhokoľvek nedostatku iných príslušných náležitostí; c) vyhlásenia žiadateľa sú uznané za logické a prijateľné a nie sú v rozpore s dostupnými osobitnými a všeobecnými informáciami týkajúcimi sa prípadu žiadateľa; d) žiadateľ požiadal o medzinárodnú ochranu v najskoršom možnom čase alebo žiadateľ preukázal primeraný dôvod, prečo tak neurobil, a e) bola preukázaná všeobecná dôveryhodnosť žiadateľa.

76. Citované ustanovenie teda pamätá na prípady, kedy žiadateľ nepodložil svoje tvrdenia dostatočnými dôkazmi, avšak za dodržania vyššie uvedených kritérií je migračný úrad povinný uplatniť zásadu v pochybnostiach v prospech žiadateľa. Uvedené je odzrkadlené už v ustálenej a notoricky známej judikatúre kasačného súdu.

77. Pre konanie o udelení medzinárodnej ochrany je charakteristické, že je v ňom správny orgán nezriedka nútený rozhodovať za situácie dôkaznej núdze, pretože spravidla ani nie je v možnostiach žiadateľa doložiť, že mu v krajine pôvodu hrozí skutočné nebezpečenstvo prenasledovania či vážnej ujmy iným spôsobom, než svojou hodnovernou výpoveďou. Nemožno pritom prehliadnuť, že nesprávne rozhodnutie vo veci a prípadné vrátenie žiadateľa do krajiny pôvodu pre neho môže mať nedorozumené následky. Z tohto dôvodu sa konanie o medzinárodnej ochrane vyznačuje aj špecifickým pohľadom na štandard dôkazného bremena (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sža/48/2014 zo dňa 13.01.2015).

78. V rozsudku z 27. marca 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, Najvyšší správny súd Českej republiky ozrejmil, že „Zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal i vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“

79. Je nesporné, že bremeno tvrdenia stíha v konaní o medzinárodnej ochrane samotného žiadateľa, ktorého úspech vo veci je podmienený okrem iného tým, či tvrdí okolnosti nasvedčujúce možnému zásahu do jeho ľudských práv. Pokiaľ však ide o dôkazné bremeno, to je už výraznejšie rozložené medzi žiadateľa o medzinárodnú ochranu a správny orgán. Preukazovať jednotlivé fakty je povinný primárne žiadateľ, avšak správny orgán je povinný zabezpečiť k žiadosti o medzinárodnú ochranu všetky dostupné dôkazy a nesie zodpovednosť za náležité zistenie reálií o krajine pôvodu. Ak nastane situácia, za ktorej nemožno tvrdenie žiadateľa na základe získaných podkladov potvrdiť (ale ani vyvrátiť), neznamená to, že by snáď táto skutočnosť žiadateľa z možnosti udelenia medzinárodnej ochrany automaticky diskvalifikovala.

80. Tejto problematike už bola v minulosti venovaná v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemalá pozornosť a existuje k nej preto bohatá a ustálená judikatúra. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozsudku NS SR sp. zn. 1Sža/53/2014 zo dňa 10.2.2015 akcentoval, že: „ak žiadateľ o udelenie azylu uvedie v priebehu správneho konania skutočnosti, ktoré by mohli nasvedčovať záveru, že opustil krajinu pôvodu pre niektorý z dôvodov uvedených v § 8 ZoA, je

povinnosťou správneho orgánu viesť zisťovanie skutkového stavu takým spôsobom, aby boli odstránené nejasnosti o žiadateľových skutočných dôvodoch odchodu z krajiny pôvodu.“

81. V rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sža/10/2013 zo dňa 9.4.2013 je uvedené, že: „nie je povinnosťou žiadateľa o azyl, aby prenasledovanie svojej osoby preukazoval inými dôkaznými prostriedkami ako vlastnou vierohodnou výpoveďou. Je naopak povinnosťou správneho orgánu, aby v pochybnostiach zhromaždil všetky dostupné dôkazy, ktoré vierohodnosť výpovedí žiadateľa o azyl vyvracajú alebo spochybňujú“. Ak sa teda žiadateľ o medzinárodnú ochranu po celú dobu konania vo veci medzinárodnej ochrany drží jednej dejovej línie a jeho výpovede možno aj napriek drobným nezrovnalostiam označiť za konzistentné a za súladné s dostupnými informáciami o krajine pôvodu, je potrebné z jeho výpovede vychádzať.

82. Špecifikom azylového konania je tiež zásada, že v prípade pochybností sa postupuje v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Ak sú dané skutočnosti, na základe ktorých možno predpokladať, že na porušenie základných ľudských práv a slobôd žiadateľa o azyl došlo, alebo mohlo by s ohľadom na postavenie žiadateľa v spoločnosti, s prihliadnutím na jeho presvedčenie, názory, správanie dôjsť, a správny orgán nemá dostatok dôkazov o tom, že tomu tak nebolo alebo nemohlo by v budúcnosti byť, potom tieto skutočnosti musí správny orgán v situácii dôkaznej núdze zohľadniť, a to v prospech žiadateľa o azyl (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.6.2016 sp. zn. 10Sža/12/2016).

83. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť, že na posúdenie dôveryhodnosti jednotlivých čiastkových tvrdení žiadateľa o azyl, správny orgán rozhodujúci v konaní o udelení medzinárodnej ochrany teda zo svojho posudzovania nemôže žiadateľom o azyl tvrdené skutočnosti vylúčiť len preto, že existuje alternatívne vysvetlenie, ktoré je rovnako pravdepodobné ako to, ktoré predkladá samotný žiadateľ o azyl.

84. Druhou etapou posudzovania azylovej žiadosti je, ako už správny súd naznačil, vlastné právne posúdenie ustáleného azylového príbehu, pričom v tejto etape ide už o výlučnú činnosť migračného úradu. Správny súd však opakuje, že pokiaľ nedôjde k riadnemu vyhodnoteniu celého azylového príbehu žalobcu, resp. jeho smerodajných častí, a k ustáleniu východiskového skutkového základu, nie je dôvod aby vôbec migračný úrad začal neúplne vyhodnotený azylový príbeh právne posudzovať.

85. S ohľadom na vyššie uvedené a za prihliadnutia na ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu dospel správny súd k záveru, že žalovaný načrtnutým spôsobom nepostupoval, keď sa nevysporiadal so všetkými časťami žalobcovho relatívne rozsiahleho azylového príbehu, ktorý predostrel a podložil ho listinnými, ako aj inými (napr. CD nosič) dôkazmi a preto nie je ani správneho súdu zrejmé, či ho vyhodnotil ako celok vierohodný, alebo ho žalobca presvedčil iba v časti jeho tvrdení, prípadne vôbec (vo viacerých jednotlivých častiach odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaný najskôr spochybňuje vierohodnosť niektorých žalobcových tvrdení, no následne uvádza, že tie isté skutočnosti nerozporuje – napr. účasť žalobcu na protestoch a pod.). Posúdenie azylového príbehu je do vlastného odôvodnenia rozhodnutia prenesené chaoticky, sekvenčne a tendenčne (žalovaný sa evidentne zaoberal len tými dôkazmi a správami, ktoré boli v neprospech žalobcu, pričom tie, ktoré boli v prospech žalobcu buď odignoroval a vôbec sa nimi nezaoberal alebo ich vyhodnotil nedostatočne, respektíve v niektorých prípadoch aj nesprávne), a preto aj právne posúdenie na jeho základe poskytnuté nemôže byť náležité. Navyše, vyvracanie vybraných žalobcových tvrdení je skôr argumentačnou šikovnosťou žalovaného založenou na domnienkach ako na dokazovaním zistených skutočnostiach.

86. V nadväznosti na uvedené správny súd zdôrazňuje, že zo správ nachádzajúcich sa v administratívnom spise, ako aj v súdnom spise vyplýva, že v Bielorusku sú prenasledované v podstate všetky osoby, ktoré sa zúčastňovali protivládnych protestov, a to bez ohľadu na profil účastníka protestu alebo mieru jeho zapojenia do protestov (napr. správa Vysokého komisára OSN pre ľudské práva publikovaná dňa 25.03.2024; správa Amnesty International publikovaná dňa 24.01.2025; verejne dostupná informácia o prípade I. F. B.; internetový článok popisujúci prípad U. L., polytematické správy o Bielorusku a pod.). Týmto správami, ktoré v podstate potvrdzujú žalobcove konzistentné tvrdenia o tom, že aj bežní občania, ktorí sa zúčastnili predmetných protestov sú bieloruským režimom prenasledovaní (z predmetných správ vyplýva, že bezpečnostné zložky Bieloruska vyhľadávajú účastníkov protivládnych protestov bez ohľadu na ich profil a mieru zapojenia postupne od roku 2020 až po súčasnosť, pričom

na to využívajú softvér na rozpoznávanie tváří, monitorovanie sociálnych sietí a internetu, ako aj hackovanie a vynútené prehliadky mobilných zariadení – napr. v roku 2022 bieloruské úrady konštatovali, že vyšetrovateľom v Minsku sa doposiaľ pomocou centralizovaného systému video monitorovania v reálnom čase podarilo identifikovať 1400 osôb, ktoré sa zúčastnili na protestoch v rokoch 2020 až 2021), sa žalovaný absolútne nezaoberal a v rozpore s nimi tvrdil úplný opak, ktorý navyše ani žiadnym spôsobom nepreukázal, ani riadne neodôvodnil.

V tejto súvislosti správny súd považuje taktiež za potrebné spomenúť aj to, že v správe Organizácie Freedom House o Bielorusku s názvom „Kľúčové udalosti, 1. jún 2023 – 31. máj 2024“, je uvedené, že „Vláda zintenzívnila svoj nadnárodný dohľad nad komunitami v exile. Napríklad orgány zvýšili kontroly mobilných telefónov osôb prekračujúcich štátne hranice. Podľa Centra ľudských práv Viasna bolo v roku 2023 zadržaných a trestne stíhaných viac než 200 ľudí z politických dôvodov po hraničných kontrolách, ktoré zahŕňali prehliadky ich mobilných telefónov s cieľom odhaliť „extrémistické“ materiály a elektronické sledovanie ich predchádzajúcich účastí na protestných akciách – čo predstavuje formu digitálneho nadnárodného útlaku.“ K uvedenému treba taktiež poznamenať aj to, že žalovanému sa žiadnym relevantným spôsobom nepodarilo doposiaľ vyvrátiť ani žalobcove tvrdenia o tom, že sa zúčastnil protestov na Slovensku na podporu Ukrajiny vo vojne a na protestoch pred bieloruskou ambasádou v Bratislave, za čo by žalobca mohol byť po návrate do Bieloruska sankcionovaný/potrestaný. Podľa správneho súdu žalovaný v tomto smere nesprávne v napadnutom rozhodnutí uvádzal, že tieto žalobcove aktivity sú azylovo irelevantné s odôvodnením, že bieloruské orgány nestíhajú bežných občanov, ale len prominentné osoby – opozičných lídrov, kultúrne osobnosti, novinárov a pod. – v tejto súvislosti správny súd poukazuje aj na ďalší článok organizácie Viasna s názvom „Najmenej 58 zadržaných: ako a za čo prenasledujú Bielorusov vracajúcich sa zo zahraničia domov“ zo dňa 01.02.2023, na ktorý poukázal aj žalobca, ktorý dokumentuje prenasledovanie bieloruských občanov, ktorí sa zúčastnili solidárnych akcií v zahraničí: „Podľa Výboru pre štátne hranice bolo vlani pri vstupe do Bieloruska zadržaných 52 ľudí pre "extrémizmus". Ale podľa informácií „Viasna“ bolo v roku 2022 a začiatkom roku 2023 zadržaných celkovo 58 Bielorusov. Najmenej 10 z nich už bolo odsúdených na trest odňatia slobody, štyria na trest „domáceho väzenia“ a proti ďalším siedmim boli zahájené trestné konania. Niektorí zo zadržaných boli súdení podľa administratívnych predpisov a umiestnení na niekoľko „dní“ do detenčného zariadenia. Ochrancovia ľudských práv identifikovali aj prípady, keď bezpečnostné sily po zadržení zničili Bielorusom doklady na cestovanie do zahraničia a dokonca aj pasy. Bezpečnostné zložky vysadzujú Bielorusov z bežných autobusov, stretávajú sa s nimi na autobusových či železničných staniach alebo si ich vyhľadávajú už doma. Je bežné, že ľudia sú stíhaní za komentáre na sociálnych sieťach alebo účasť na povolebných protestoch z roku 2020. Ale zadržení môžu byť okamžite uväznení podľa administratívnych predpisov za „extrémistické“ reposty alebo fotografie s bieločerveno-bielymi symbolmi nájdenými na telefónoch a sociálnych sieťach. Ochrancovia ľudských práv poznajú prípady, keď dôvodom prenasledovania bola dokonca účasť na solidárnych akciách v zahraničí.“ Správny súd konštatuje, že žalovaný nepochopiteľne odignoroval aj takéto typy článkov/správ, vôbec sa nimi nezaoberal a vôbec ich nevyhodnocoval jednotlivo a ani vo vzájomnej súvislosti s inými dôkazmi/dohľadanými správami. Podľa správneho súdu žalovaný zistil skutkový stav absolútne nedostatočne na riadne posúdenie vecí, pričom keďže sa žalovaný množstvom relevantných správ svedčiacich v prospech tvrdení žalobcu ani nezaoberal, tak uvedená skutočnosť robí napadnuté rozhodnutie aj nepreskúmateľným – nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia správny súd videl taktiež v častých logicko-rozporných tvrdeniach žalovaného, ako aj v pomerne častých tvrdeniach žalovaného, ktoré sa zakladali len na jeho domnienkach.

87. Vzhľadom na vyššie uvedené je podľa správneho súdu taktiež zrejmé, že žalovaný pred vydaním napadnutého rozhodnutia nezaobstaral dostatok objektívnych informácií o tom, akým represiam čelia všetci účastníci protestov v Bielorusku, a to vrátane osôb, ktoré nie sú politicky exponované, pričom žalovaný nevenoval dostatočnú pozornosť ani tomu, akým spôsobom bieloruský režim vyhľadáva a identifikuje účastníkov protestov. Správny súd teda konštatuje aj to, že žalovaný nezistil skutkový stav dostatočne na riadne posúdenie vecí.

88. Ďalším zásadným pochybením žalovaného bolo podľa správneho súdu to, že žalovaný považoval účet žalobcu na sociálnej sieti Instagram za vymazaný a to v dôsledku toho, že žalovaný zadal meno pod ktorým tam žalobca vystupuje nesprávne (žalovaný túto chybu navyše zopakoval aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia). Žalovaný sa v priebehu konania evidentne snažil čiastočnú zodpovednosť za toto svoje pochybenie preniesť aj na žalobcu, respektíve jeho právneho zástupcu, ktorí podpísali predmetnú zápisnicu v rámci pohovoru, no podľa správneho súdu uvedené v žiadnom prípade nemôže

byť na ťarchu žalobcovi – z vykonaného dokazovania bolo správnemu súdu taktiež zrejmé, že žalobca ako dôkaz predložil žalovanému aj video, na ktorom je bez žiadnych pochybností uvedený názov účtu žalobcu na Instagrame správne, takže za predmetné pochybenie je výlučne zodpovedný žalovaný. Žalovaný sa v priebehu konania na súde snažil taktiež navodiť dojem, že predmetné pochybenie je len chybou v písaní, čo je podľa správneho súdu absolútne neprípustné – podľa správneho súdu žalovaný jednak nedostatočne zistil skutkový stav (z ktorého vychádzal pri vydávaní napadnutého rozhodnutia), pričom možno konštatovať aj to, že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia nemá oporu v administratívnom spise. Dodatočné prakticky úplne nové vyhodnocovanie dôkazov žalovaným (a to najmä tých v rámci ktorých pochybil, respektíve ktoré účelovo vôbec riadne nevykonali), a to po vydaní napadnutého rozhodnutia, ktorým sa snažil žalovaný nesporne zhojiť predošlé pochybenia pri zisťovaní skutkového stavu, sú podľa správneho súdu taktiež absolútne neprípustné. Chaotickosť a zmätočnosť v rámci vykonávania dokazovania žalovaným napokon deklaruje aj to, že žalovaný potvrdil, že raz sa mu účet žalobcu na Instagrame podarilo otvoriť, no potom už ho podľa žalovaného žalobca vymazal, keďže ho nevedel dohľadať.

89. V nadväznosti na predošlý bod, správny súd poukazuje aj na to, že obdobných závažných pochybení sa žalovaný dopustil aj pri vyhodnocovaní správ/aktivít žalobcu na jeho Telegram účte. Podľa správneho súdu žalovaný riadne nevyhodnotil žalobcove správy v kanáli „Gomel97“, pričom ich iba účelovo zľahčoval (nazval ich komentovaním aktuálneho diania) a to bez toho, aby ich vyhodnocoval v kontexte s politicko-spoločenskou situáciou v Bielorusku. Správny súd v tejto súvislosti konštatuje, že je irelevantné z hľadiska posúdenia tejto veci a posúdenia potenciálne hrozacej ujmy žalobcovi v budúcnosti, že predmetné správy boli v kanáli „Gomel97“ vydané v čase, keď ešte tento kanál nebol považovaný za extrémistický – predsa aj sám žalovaný konštatoval, že osoby, ktoré písali správy v predmetných kanáloch (ktoré neskôr boli vyhlásené za extrémistické), vedia bieloruské orgány vystopovať, a to za pomoci botov („getmyid_bot“ alebo „telesint_bot“). Správnemu súdu navyše taktiež nie je absolútne zrejmé, na základe akých skutočností žalovaný spochybnil pôvod týchto správ, keďže v administratívnom spise a ani v súdnom spise sa nenachádzajú žiadne informácie, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že tieto správy nepísal žalobca. Správnemu súdu nie je napokon zrejmé ani to, na základe čoho žalovaný dospel k záveru, že žalobca si Telegramový účet prostredníctvom ktorého uverejňoval správy v extrémistickom kanáli, vymazal – žalobca predsa v administratívnom konaní uvádzal, že vymazal len niektoré správy v chatových konverzáciách a nie jeho Telegram účet (tu treba navyše poukázať aj na to, že predmetné správy, ktoré žalobca vymazal boli verejne dostupné viac ako štyri roky, čo sa žalovanému taktiež nepodarilo žiadnym spôsobom vyvrátiť – správny súd taktiež dodáva, že aj keby si žalobca predmetný Telegram účet vymazal, čo sa síce nestalo, tak elektronická stopa naďalej zostáva a bieloruské orgány ho vedia podľa nej dohľadať). Keďže žalovaný v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že žalobca si svoj Telegram účet vymazal, tak bez žiadnych pochybností správny súd uzatvára, že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia nemá oporu v administratívnom spise.

90. Za zmätočné a rozporné považoval správny súd aj tvrdenia žalovaného, podľa ktorých na jednej strane žalovaný s takmer istotou tvrdí, že žalobca nebude z dôvodu svojho zdravotného stavu povolaný do bieloruskej armády, no na druhej strane žalovaný tvrdí, že dôvodom žalobcovej azylovej žiadosti je „len“ vyhnúť sa odvodovej povinnosti a hroziacim sankciám. Takéto vyjadrenia žalovaného považoval preto správny súd za nepreskúmateľné pre ich nezrozumiteľnosť a logický rozpor.

91. Správny súd ďalej poukazuje na žalobcove aktivity v Bielorusku a na Slovensku: žalobca zdieľal svoje opozičné politické názory a videá a fotografie z protestov; podpísal sa pod kandidatúru opozičného prezidentského kandidáta; distribuoval politické materiály, ktoré boli neskôr režimom vyhlásené za extrémistické; odfotografoval a zdieľal fotku svojho volebného lístka; aktívne vystupoval v Telegram kanáli, ktorý bol označený za extrémistický; lajkoval video organizácie, ktorá bola neskôr označená za extrémistickú a teroristickú; študuje vysokú školu na Slovensku, pričom mu bolo dňa 04.01.2021 priznané predmetné vládne štipendium, ktorým Slovensko v podstate uznalo, že bieloruskí študenti (s protivládnyimi politickými názormi) sú v núdzi medzinárodnej pomoci (bola to reakcia Slovenska na vrcholiace represálie v Bielorusku v rokoch 2020 – 2021). Podľa správneho súdu nebolo doposiaľ žalovaným žiadnym spôsobom preukázané, že by žalobca predmetné aktivity nevykonával, v dôsledku čoho možno konštatovať, že žalobcu určite nie je možné považovať len za úplne bežného občana Bieloruska, ako ho nesprávne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vykresľoval žalovaný – správny súd si síce nemyslí, že žalobca je vyslovene politický aktivista „s vysoko rizikovým profilom“, no vzhľadom

na jeho mnohé aktivity počas dlhého obdobia nie je možné vylúčiť to, že v budúcnosti by mohol byť bieloruskými orgánmi dohľadany a rôznymi formami za predmetné aktivity potrestaný/postihovaný (podľa správneho súdu nie je možné vylúčiť ani to, že žalobca upútal pozornosť bieloruských orgánov, respektíve, že v dôsledku uvedených žalobcových aktivít k tomu dôjde v budúcnosti). V tejto súvislosti správny súd poukazuje aj na obdobný prípad žiadateľky o azyl z Bieloruska, ktorá sa zúčastňovala protestov v Bielorusku a po prezidentských voľbách v roku 2020 aj na území Slovenska, ktorý bol posudzovaný Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky (vid'. rozsudok sp. zn. 1Sak/10/2023 zo dňa 23.06.2023). Správny súd taktiež v tejto súvislosti opätovne považuje za potrebné poukázať na zásadu „benefit of the doubt“, podľa ktorej v prípade pochybností sa postupuje v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Podľa správneho súdu možno považovať za akceptovateľné a udržateľné aj vysvetlenie žalobcu prečo nepožiadal o udelenie azylu ihneď po príchode na Slovensko (žalobcovi bolo priznané vládne štipendium, bol prijatý na štúdium, získal legálny pobyt na Slovensku, a teda vedel, že najbližšie obdobie nebude nútený do Bieloruska vycestovať, pričom o možnosti požiadať o azyl sa dozvedel až v roku 2024).

92. Podľa správneho súdu sa žalovaný pri vydávaní napadnutého rozhodnutia taktiež nedostatočne zaoberal charakterom poskytnutého štipendia žalobcovi, ako aj všetkými súvislosťami s tým spájanými. Správny súd v tomto smere zdôrazňuje, že nie je možné akceptovať názor žalovaného, že žalobca prišiel študovať na slovenskú univerzitu za podmienok porovnateľných s inými študentami z tretích krajín. Žalovaný pri vydávaní napadnutého rozhodnutia prakticky úplne odignoroval žalobcom prezentované skutočnosti a vôbec nezohľadnil to akým osobám sú predmetné špecifické vládne štipendiá poskytované (aj v tomto prípade žalovaný dôvody žalobcovho príchodu na Slovensko účelovo zľahčoval, a to bez toho, aby sa nimi riadne a dôsledne zaoberal). Správny súd teda konštatuje, že žalovaný aj v tomto prípade nezistil skutkový stav dostatočne na riadne posúdenie veci, pričom možno taktiež konštatovať, že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia nemá oporu v administratívnom spise.

93. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má správny súd aj za to, že žalovaný si riadne nespĺnil ani povinnosť prospektívneho posudzovania hrozby prenasledovania žalobcu. Podľa správneho súdu bolo povinnosťou žalovaného skúmať nie len to, či bieloruské orgány majú v súčasnej dobe vedomosť o politických názoroch a aktivitách žalobcu, ale taktiež mal žalovaný posúdiť mieru rizika, že sa o nich môžu v budúcnosti dozvedieť a následky akým by musel žalobca následne čeliť (v tomto smere správny súd opätovne poukazuje na enormné množstvo dostupných a zverejnených správ, ktoré deklarujú, že aj bežní občania, ktorí sa zúčastnili protivládnych protestov v Bielorusku sú permanentne postupne dohľadávaní a následne v rôznych formách sankcionovaní). Okrem už vyššie uvedeného z administratívneho spisu vyplýva aj to, že rodičia žalobcu už boli v ich bydlisku dopytovaní bieloruskými orgánmi ohľadne žalobcu a toho kde sa nachádza a čo robí, pričom otec žalobcu bol zadržaný KGB aj na hraniciach a počas jeho zadržania sa ho pýtali na žalobcu (žalovaný sa ani s týmito tvrdeniami žalobcu dôsledne nevysporiadal - skutočnosťami ohľadne zadržania otca na hraniciach sa v podstate vôbec nezaoberal a ostatné prakticky permanentne iba zľahčoval s tým, že uvádzal, že uvedené skutočnosti sa udiali len v súvislosti s žalobcovou snahou vyhnúť sa odvodovej povinnosti, pričom žalovaný uvedené tvrdenia absolútne žiadnym spôsobom nepreukázal).

94. K neposkytnutiu doplnkovej ochrany správny súd uvádza, že nakoľko sa žalovaný účelovo opomenul zaoberať množstvom dostupných správ, ktorých časť bola aj súčasťou administratívneho spisu, v ktorých sú k dispozícii informácie ohľadne toho, že bieloruskí väzni (a to najmä tí, ktorí boli proti bieloruskému režimu a ktorí sa zúčastňovali aj protivládnych protestov v Bielorusku) sú vystavení vo väzeniach mučeniu alebo neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu (vid'. polytematická správa o krajine Bielorusko nachádzajúca sa v prvej časti administratívneho spisu – žalovaným zažurnalizovaná na str. 159 až 174), tak nemohlo byť ani posúdenie nároku žalobcu na doplnkovú ochranu žalovaným náležité. V tejto súvislosti správny súd žalovanému zdôrazňuje, že z hľadiska posúdenia nároku žalobcu na doplnkovú ochranu je úplne irelevantné, že žalobcovi v Bielorusku nehrozia drakonické tresty - podstatné je posúdiť to, či žalobcovi v prípade, že by bol v Bielorusku odsúdený na trest odňatia slobody (či už v dôsledku jeho viacerých aktivít vykonávaných v Bielorusku alebo na Slovensku alebo v dôsledku nedostavenia sa k vojenskému odvodu, respektíve za nenastúpenie na výkon základnej vojenskej služby), hrozí vo väzení mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie – výška uložených trestov je teda irelevantná na posúdenie podmienok na poskytnutie doplnkovej ochrany, pričom podstatným je len posúdenie existencie vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) bod 2 zákona

o azyle. Vyššie uvedené dôvody zakladajú teda taktiež nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného v napadnutej časti týkajúcej sa doplnkovej ochrany.

95. Správny súd preto uzatvára, že námietky žalobcu považoval v rozsahu nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia (v časti týkajúcej sa výrokov 1. a 2.), nedostatočne zisteného skutkového stavu žalovaným, ako aj toho, že skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia (v časti týkajúcej sa výrokov 1. a 2.) je v rozpore s administratívnym spisom, za dôvodné. Námietku nesprávneho právneho posúdenia veci správny súd v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu žalovaným už neposudzoval. V dôsledku uvedeného správny súd rozhodnutie žalovaného v napadnutej časti z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. d), e) a f) v spojení s ustanovením § 220 SSP zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

96. V ďalšom konaní bude preto úlohou žalovaného odstrániť súdom vyššie vytýkanú nepreskúmateľnosť rozhodnutia, žalovaný bude musieť riadne doplniť dokazovanie (riadne zistiť skutkový stav veci), a to komplexne, v súlade s vyššie naznačeným smerom, a následne žalovaný posúdi v prvom rade dôveryhodnosť žalobcovho azylového príbehu a dôveryhodnosť žalobcovej osoby ako takej a v prípade, že žalobcov azylový príbeh a jeho osoba nebudú vyhodnotené ako nedôveryhodné/ nevierohodné, tak bude žalovaný pokračovať v posudzovaní žalobcom prezentovaných dôvodov na udelenie azylu a doplnkovej ochrany (vo vyššie naznačenom smere) a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje nové rozhodnutie riadne a dôsledne odôvodní tak, aby bolo presvedčivé.

97. Podľa § 191 ods. 6 SSP právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Ak orgán verejnej správy v ďalšom konaní nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu a správny súd opätovne zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy z tých istých dôvodov, môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu.

98. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu, priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník.

Poučenie:

2 15SaZ/6/2025

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť.

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia a podáva sa na Správnom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 SSP)

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu. (§ 439 ods. 3 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).